

እስልምናና : አፍሪቃ።

ክቁስ : ገብረሬይ : ዴይል :

ተደረሰ :

ከገብዜ : ጣፈጠ :

ወደ : አማርኛ : ተተረጎመ ።

ይህ : መጽሐፍ : በግርማዊ : ንጉሠ : ነገሥት : ቀዳማዊ : ኃይለ : ሥላሴ :

በጽጌኛው : ዘመን : መንግሥት : ታተመ ።

፲፱፻፵፱ : ዓ : ም :

በንግድ : ማተሚያ : ታተመ ።

ግርማዊ ፡ ቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ ዘኢትዮጵያ ።

«የእግዚአብሔር፡ መብራት፡ የሰው፡ መንፈስ፡ ነው፡ እርሱ፡ የሰውነቱን፡ ጉርጾች፡ ሁሉ፡ ይመረምራል።» ምሳ።
 ፳ ፡ ፳፯ ።

«ሰማይም ፡ ከምድር ፡ ከፍ ፡ እንዲል ። እንዲሁ ፡ ቸርነቱ ፡ በሚፈሩት ፡ ላይ ፡ በረታች ።» መዝ ፡ ፻፫ ፡ ፲፮ ።

ግርማዊት ፡ እቲጌ ፡ መነን ።

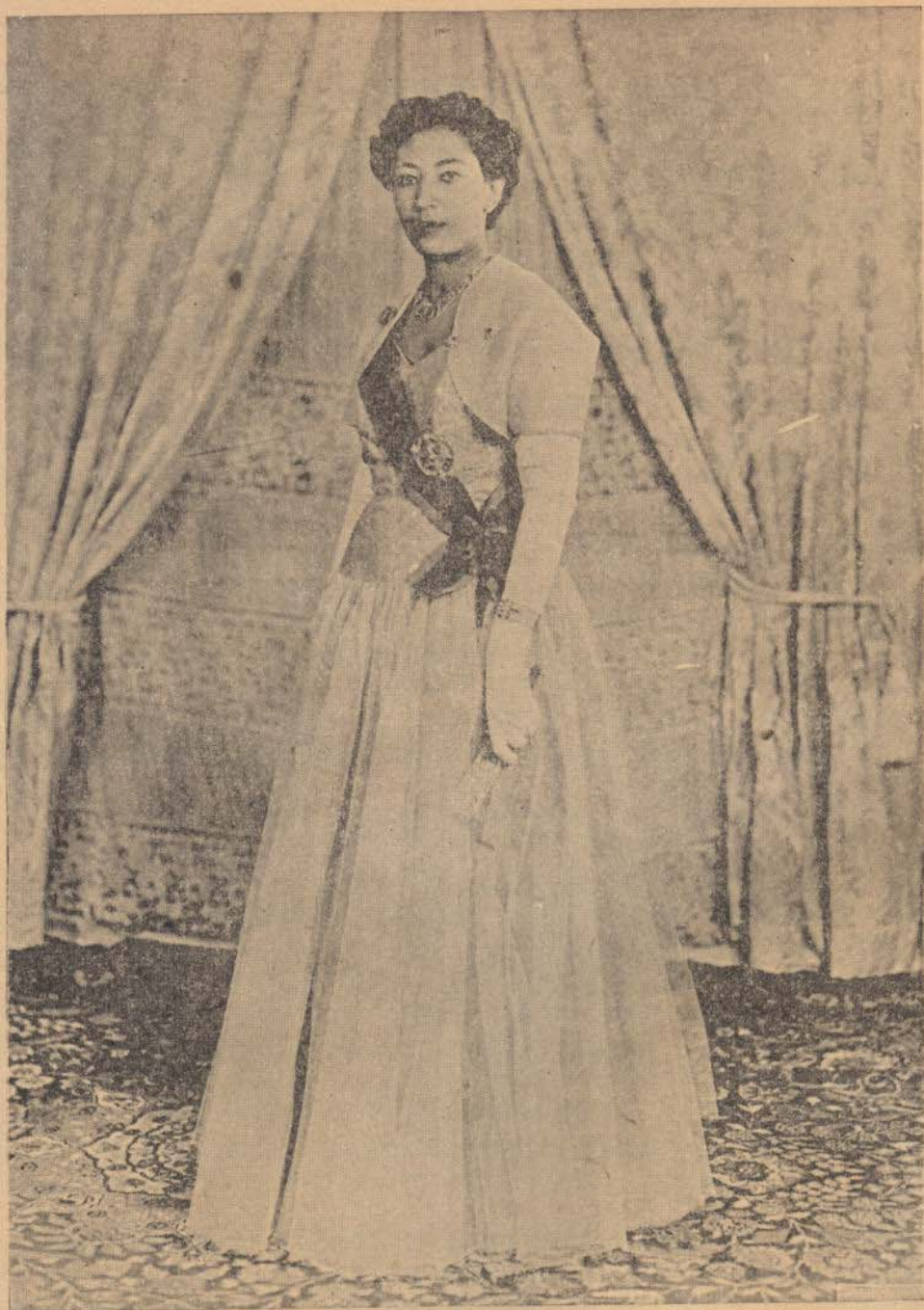
« የእግዚአብሔር ፡ መልእክ ፡ ከሚፈሩት ፡ ዙሪያ ፡ ይሰፍራል ፡ ያድናቸውማል ። ቅመሱ ፡ እግዚአብሔርም ፡ ቸር ፡ እንደሆነ ፡ እዩ ። በርሱ ፡ የታመነ ፡ ሰው ፡ ምስጋና ፡ ነው ። ቅዱሳን ፡ ሁሉ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ፍሩት ፡ የሚፈሩት ፡ አንዳች ፡ አያጡምና » ። ፴፱ ፡ ፯-፱ ።

ልዑል፡ መርድ፡ አዝማች፡ አስፋ፡ ወስን፡ ኃይለ፡ ሥላሴ፡ የኢትዮጵያ፡ ንጉሠ፡ ነገሥት፡ መንግሥት፡ አልጋ፡ ወሬሽ።

“እግዚአብሔር፡ አምላኩ፡ የሚሆን፡ ሕዝብ፡ ምስጉን፡ ነው። እርሱ፡ ለርስቱ፡ የመረጸው፡ ሕዝብ።” መዝ፡ ፱፡ ፲፪።

“ፈጽመንም፡ እናውቃለን፡ እግዚአብሔርን፡ የሚወዱን፡ ሰዎች፡ ነገር፡ ሁሉ፡ ያግዛቸዋል፡ መልካም፡ እንዲሆንላቸው፡ ለተጠሩ፡ በፈቃዱ።” ሮሜ፡ ፱፡ ፳፰።

ለዕለት ፡ መድፈሪያዝ ፡ ወርቅ ፡ አበበ ።

«አቤቱ ፡ ንጹሀ ፡ ልብ ፡ ፍጠርልኝ ፡ የጸናውንም ፡ መንፈስ ፡ በውስጡ ፡ አድስ» ። መዝ ፡ ፶፮ ፡ ፲ ።

«ያፌ ፡ ነገርና ፡ የልቤ ፡ አሳብ ፡ በፊትህ ፡ ያማረ ፡ ይሁን ፡ አቤቱ ፡ አምሳይ ፡ መድኃኒቱም» ። መዝ ፡ ፲፱ ፡ ፲፱ ።

መ ቅ ድ ም ።

ይህችን ፡ እስልምናና ፡ አፍሪቃ ፡ የተባሉች ፡ መጽሐፍ ፡ ከእንግሊዝኛ ፡ ወደ ፡ አማርኛ ፡ ተርጉሜ ፡ ለአንባቢዎች ፡ ለማበርከት ፡ ያሰብኩት ፡ በእስልምናና ፡ በክርስትና ፡ መካከል ፡ ስለሚገኙት ፡ ሕይወታዊ ፡ ልዩነቶች ፡ በመንፈሳዊ ፡ መንገድ ፡ ብቻ ፡ ለመረዳት ፡ ለሚሻ ፡ ሰው ፡ መርሕ ፡ ትሆነው ፡ ዘንድ ፡ በማሰብ ፡ ነው ።

በዚህች ፡ መጽሐፍ ፡ እስልምናን ፡ መሥራች ፡ ስለሆነው ፡ ስለ ፡ ሙሐመድ ፡ እንዲሁ ፡ ሙሉ ፡ ታሪክና ፡ ቊርአንንም ፡ ከያዘው ፡ ዓይነተኛ ፡ ትምህርቶች ፡ ይገኙባታል ።

ደራሲው ፡ ቁስ ፡ ጎድሬይ ፡ ዴል ፡ ይህችን ፡ መጽሐፍ ፡ ለመድረስ ፡ መነሻ ፡ ያደረጉት ፡ የሮድዌልን ፡ የቊርአንን ፡ ትርጉም ፡ መሠረት ፡ በማድረግ ፡ ስለሆነ ፤ እኔም ፡ በበኩሉ ፡ በተጨማሪ ፡ የሰጠኋቸው ፡ አንዳንድ ፡ ጥቅሶች ፡ ከዚህ ፡ ከሮድዌል ፡ የቊርአንን ፡ ትርጉም ፡ ውስጥ ፡ ነው ።

ይህችን ፡ መጽሐፍ ፡ ለሸክ ፡ ዘካርያስ ፡ መታሰቢያ ፡ እንድትሆን ፡ ሳበረክት ፡ ሸክ ፡ ዘካርያስ ፡ በእስላም ፡ ሃይማኖት ፡ የጎለመሱና ፡ ስለ ፡ ቊርአንም ፡ ትምህርት ፡ መንፈሳዊ ፡ ቅናት ፡ አድርገዋቸው ፡ ቊርአንን ፡ በደንብ ፡ የተማሩና ፡ የሚያስተምሩ ፡ ሆነው ፡ ሳለ ፡ “ለምኑ ፡ ይሰጣችኋል ፡ እሹ ፡ ታገኙማለችሁ” ፡ ያለውን ፡ የወንጌል ፡ ቃል ፡ በመፈጸምና ፡ ቊርአንን ፡ የሚመሰክሩላቸውን ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የኦሪጎንና ፡ የወንጌልን ፡ ትምህርቶች ፡ ከቊርአን ፡ ትምህርት ፡ ጋር ፡ በማስተያየት ፡ በጊዜያቸው ፡ መርምረው ፡ የቅዱሳት ፡ መጻሕፍትን ፡ እውነተኛነት ፡ በመረዳት ፡ የሠሩ ፡ ናቸው ።

ስለ ፡ ሸክ ፡ ዘካርያስ ።

ሸክ ፡ ዘካርያስ ፡ በ፲፰፻፶፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ላስታ ፡ አውራጃ ፡ በግና ፡ ወረዳ ፡ ጣርና ፡ ቀበሌ ፡ ተወለዱ ። ወላጆቻቸው ፡ በእስላም ፡ ሃይማኖት ፡ የጸኑ ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ ልጃቸውም ፡ ከልጅነታቸው ፡ ጊዜያት ፡ ጀምረው ፡ የእስላምን ፡ ሃይማኖት ፡ በሚገባ ፡ እንዲያጠኑና ፡ እንዲማሩ ፡ አደረጉ ። ወላጆቻቸው ፡ ከሞቱ ፡ በኋላ ፡ የሐያ ፡ ዓመት ፡ ጉልማሳ ፡ እንደሆኑ ፡ እስልምናን ፡ ለማስፋፋት ፡ በቀና ፡ ሕሊና ፡ ማስተማር ፡ ጀምረው ፡ አያሌ ፡ ደቀ ፡ መዛመርትን ፡ ሰብስበው ፡ ያስተምሩ ፡ ጀምረው ። በዚህም ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ስለ ፡ እስልምና ፡ እውነተኛነት ፡ በጥብቅ ፡ መመርመር ፡ ጀመሩ ። ዘወትርም ፡ በግል ፡ ጸሎታቸው ፡ እግዚአብሔር ፡ በዕውነተኛው ፡ መንገድ ፡ እንዲመራቸው ፡ በትጋት ፡ ለመኑት ። እግዚአብሔርም ፡ በንጹሕ ፡ ሕሊና ፡ የለመኑትን ፡ የማይነሳ ፡ ማንንም ፡ የማይንቅ ፡ አምላክ ፡ በመሆኑ ፡ የቊርአንን ፡ ፍች ፡ ያውቁ ፡ ዘንድ ፡ ቅዱስ ፡ ፈቃዱ ፡ ሆነ ።

በተለመደው ፡ በረመዳን ፡ ጾም ፡ ወር ፡ ውስጥ ፡ አንድ ፡ ስፋቱ ፡ ሶስት ፡ በሦስት ፡ ክንድ ፡ የሆነ ፡ የካብ ፡ ጎጆ ፡ አሠሩና ፡ ከሰው ፡ ተለይተው ፡ ለሰባት ፡ ቀኖች ፡ ሱባኤ ፡ ገብተው ፡ ለኃያሉ ፡ አምላክ ፡ በጾምና ፡ በጸሎት ፡ በንጹሕ ፡ ሕሊና ፡ ምህላቸውን ፡ አቀረቡለት ።

በእውነት ፡ ለሚፈልጉት ፡ ሁሉ ፡ ቅርብ ፡ የሆነ ፡ አምላክ ፡ የቊርአንን ፡ “ማዕና” ፡ ፍች ፡ ገለጸላቸው ። በድንግል ፡ ማርያም ፡ ላይ ፡ ያረፈው ፡ የእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ እሱም ፡ ክርስቶስ ፡ ብቻ ፡ የዓለም ፡ መድኅን ፡ ለመሆኑ ፡ ተገለጸላቸው ። ባለው ፡ ብርሃንና ፡ መሪነት ፡ ለኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ የተሰጠው ፡ ወንጌል ፡ እውነተኛ ፡ መሆኑን ፡ አምነው ። በወንጌል ፡

እንደታዘዘው ፡ ሥርዓተ ፡ ጥምቀትን ፡ በመቀበል ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እምነት ፡ ታደሱ ።
በእስልምና ፡ ዘመናቸው ፡ ለደቀ ፡ መዝሙርነት ፡ የተሰበሰቡትን ፡ ተማሪዎች ፡ በመንፈስ ፡
ቅዱስ ፡ መሪነት ፡ አስተምረውና ፡ አሳምነው ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ መድኅንነት ፡ እንዲ
ቀበሉ ፡ አድርገዋል ።

በላስታ ፣ በዋግ ፣ በበጌምድርና ፡ በትግሬ ፡ ለሚገኙ ፡ እስላሞች ፡ ወንድሞቻቸው ፡
እየዞሩ ፡ የወንጌልን ፡ ትምህርት ፡ ስላስተማሩ ፡ ጠዋቶችን ፡ ወደ ፡ ክርስትና ፡ መልሰዋል ።

የሸክ ፡ ዘካርያስ ፡ የሕይወት ፡ ታሪክ ፡ ከረዥሙ ፡ ባጭሩ ፡ ይህ ፡ ነው ።
ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ይህችን ፡ መጽሐፍ ፡ በማረመርና ፡ በማሳተሙ ፡ ሥራ ፡ ለረዱኝ ፡
ለአቶ ፡ ከበደ ፡ ደስታና ፡ ለአቶ ፡ መኮንን ፡ ዘውዴ ፡ ምስጋናዬን ፡ አቀርባለሁ ።

ተርጓሚው ።

፩ኛ : ክፍል ።

እስልምና : ሰይፈ : ነበልባል : ዘምድረ : በዳ ።

ከብዙ : ብዙ : ዘመናት : በፊት : አብርሃም : የታራ : ልጅ : በሕይወተ : ሥጋ : በነበረበት : ዘመን : ሣራ : የተባለች : አንዲት : ሚስት : ነበረችው ። እንደዚሁም : ሌላ : አጋር : የተባለች : አንዲት : ሚስት : ነበረችው ። ሲል : ስለተቀደሰችው : ከተማ : መካ : የግረቦች : ታሪክ : ይጀምራል ። ሣራ : አንድ : ወንድ : ልጅ : ወለደችለት ። እንደዚሁም : አጋር : አንድ : ወንድ : ልጅ : ወለደችለት ። ሁለቱም : የአብርሃም : ሚስቶች : እርስ : በርሳቸው : ተቀናኙና : አንድ ቀን : የአብርሃም : ተወዳጅ : ሚስት : ባሏን : እንዲሁ : ስትል : ለመነቸው ። አብርሃም : ሆይ : ልጄ ይስሐቅ : ወራሽህና : ተተኪው : ይሆንልኝ ። ዘንድ : ተስፋ : አድርግልኝ : አለችው ። አብርሃምም እንዳልሸው : ይሆናል ። ሲል : ተስፋ : አደረገላት ። አጋር : ትንቀኛለች : እስማኤል : ልጅቀም : ወራሽህ : ለመሆን : ያድጋል ። አጋርን : ከነልጅቀ : እንድታባርርልኝ : ተስፋ : አድርግልኝ ። ስትል : አሁንም : ደግሞ : ለመነቸው ። አብርሃምም : «እንዳልሸው : ለመፈጸም : ተስፋ : አድርገልሻለሁ» ። ሲል : መለሰላት ። በበነጋውም : አብርሃም : ማለዳ : ከእንቅልፋ : ነቃና : ተነስቶ : አጋርን : ከነልጅቀ : አባረራት ። (ከቤት : አወጣት) ፤ አጋርም : ልጅቀን : በጀርባቀ : አገላ : ወደበረሃው : ርቃ : ሄደችና : ከቀይ : ባሕር : አቅራቢያ : ደረሰች ። እስክትደክምም : ድረስ : ተጓዘች ። እሷና : ልጅቀም : ተርበውና : ተጠምተው : ነበሩ ። አጋር : ባንድ : ደንጊያ : ላይ : ቁጭ : ብላ : በውሀ : ጥም : ከነልጅ : ልንሞት : ነው : በማለት : ታለቅስ : ጀመር ። እሷም : እዚያው : እምድረ : በዳው : ውስጥ : ተቀምጣ : እያለቀሰች ። ሳለች ፤ ትንሹ : ልጅቀ : እስማኤል : በታላቅ : ቁጣ : የቆመበትን : አሸቀ : ረገጠው ። እሱ : አሸቀውን : በረገጠበት : ምድር : ላይ : ከበረካው : ውስጥ : ጥሩ : ውሀ : ፈለቀና : ተንባባ ። አብርሃምም : በልጁ : በእስማኤል : የተደረገውን : ተአምር : በሰማ : ጊዜ : ወደዚሁ : ምንጭ : መጣና : በአቅራቢያው : አንድ : መቅደስ : ሠራ ። በሠራው : መቅደስ : ውስጥ : በስተ : ምሥራቅ : በኩል : በሚገኘው : መታጠፊያ : ላይ : ከቅድመ : አያቶቹ : የወረሰውን : ጥቁሩን : ደንጊያ : አናረው ፤ ይህ : ደንጊያ : የመጀመሪያው ። ሰው : አዳም : ከኤድን : ገነት : በወጣ : ጊዜ : ይዞት : የወጣው : ደንጊያ : ነበር : ይባላል ። ይህ : አብርሃም : የሠራው : ቤተ : መቅደስ : ከአባ : ተባለ ። ዘምዘም : ከሚባለው : ከእስማኤል : ምንጭ : አጠገብ : አጋርና : ልጅቀ : እስማኤል : እዚያ : ኖሩ ። እስማኤልም : እዚያው : አደገና : ባለታላቅ : ቤተ : ሰብ : ሆነ ፤ የእስማኤል : ልጆችና : የልጅ : ልጆቹ : በተቀደሰው : ቤተ : መቅደስ : ዙርያ : በተቀደሰው : ሜካ : ከተማቸው : ላይ : ቤቶችን : ሠርተው : ኖሩ ። እስማኤል : ከመወለዱ በፊት : ከአብርሃምም : መወለድ : በፊት : ከጄሺ : ግመታት : ግለም : ከመፈጠሩ : በፊት : ከዓባ : በሰማይ : ላይ : አስቀድሞ : ተሠርቶ : ነበር ። የመጀመሪያው ። ሰው : አዳም : ሊያደርገው : የማይገባውን : ነገር : በማድረጉ : ከኤድን : ገነት : በተባረረበት : ጊዜ : እንደላይኛው : የሆነ : አንድ : ሌላ : ከዓባ : በምድር : ላይ : ሠራ ፤ የተሠራውም : በሰማያዊው : ከዓባ : ቅርጽ : ነበር ።

አዳም : ከዓባን : ሠርቶ : የነበረው : ከተቀደሰው : ምንጭ : እስማኤል : አሸቀውን : ረገጠ : ከፈለቀው : ከዘምዘም : ምንጭ : የራቀ : አልነበረም ። በእነዚሁ : በተቀደሰት : ሁለቱ : ስፍራዎች : ዙርያ : ሜካ : የተባለው : የተቀደሰው : ከተማ : ተስፋፋ : አደገ ። የእስማኤልም : ዘሮች : ወደ : ምሥራቅ : እስከፋርስ : ባሕረ : ሰላጤ : ድረስ : ወደ : ሰሜን : እስከ : ሜዲቴራንያ : ባሕር : ድረስ : በስተደቡብ : እስከ : አደን : ባሕረ : ሰላጤ : ድረስ : መስፋፋትን : ገጥመሩ ። የቱን : ያህል : በጓዙና : የትም : በሲፍሩ : እንኳን : የተቀደሰችው : ከተማቸው : ሜካ : የሀገራቸው : ጥና : ከተማ : ነበረች ። ወደ : አላህ : ከተማ :

ወደ ፡ ሜካ ፡ በከዳባ ፡ ውስጥ ፡ ለማምለክ ፡ ከሰፈሩበት ፡ ክፍል ፡ ሁሉ ፡ ይመጡ ፡ ነበር ።
ከአዳም ፡ ሲወርድ ፡ ሲዋረድ ፡ የመጣውን ፡ ጥቁሩን ፡ ደንጊያ ፡ ለመሰለምና ፡ ከእስማኤል ፡
ከተቀደሰው ፡ ምንጭም ፡ ለመጠጣት ፡ ወደዚሁ ፡ ስፍራ ፡ ከሩቅ ፡ አገር ፡ ሁሉ ፡ ይመጡ ፡
ነበር ፡ የእስራኤልም ፡ ልጆች ፡ አይሁድ ፡ የተባለውን ፡ ስም ፡ ወረሱ ፡ የአብርሃምና ፡ የአ
ጋር ፡ የእስማኤልም ፡ ልጆች ፡ ዓረብ ፡ የሚባለውን ፡ ስም ፡ ወረሱ ።

፪ኛ ፡ ክፍል ።

ስለ ፡ ዓረቦች ፡ መሠረተ ፡ እምነት ።

እንደ ፡ ቀድሞ ፡ ሰዎች ፡ ዓረቦች ፡ ፍጥረትን ፡ የሚያመልኩ ፡ ነበሩ ። ፀሐይንና ፡ ከዋ
ክብትን ፡ የፀሐይንና ፡ የከዋክብትንም ፡ መናፍስት ፡ ያመልኩ ፡ ነበሩ ። የቀደሙትን ፡ የአ
ባቶቻቸውን ፡ የአብርሃምንና ፡ የእስማኤልን ፡ ዝክረ ፡ ነገሮችንም ፡ ጭምር ፡ አመለኩ ።
ሜካ ፡ ላይ ፡ በተቀደሰው ፡ መቅደስ ፡ አቅራቢያ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጣዖታት ፡ አቁመው ፡ ያመ
ልኩ ፡ ነበር ። እነሱም ፡ ፫፻፷ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጣዖታት ፡ ሲሆኑ ፤ እያንዳንዱ ፡ የግመት ፡ ቀን ፡
አንድ ፡ አንድ ፡ ልዩ ፡ መከበሪያ ፡ ቀን ፡ ነበረው ። የዓረቦች ፡ ዓመት ፡ ፫፻፷ ፡ ቀኖች ፡ ብቻ ፡
ይገኙበታል ። ከነዚህም ፡ ጣዖታት ፡ ዋናው ፡ ጣዖታቸው ፡ ሐባል ፡ ይባል ፡ ነበር ። እሱም ፡
በሰው ፡ ቅርጽ ፡ ከቀይ ፡ ቋጥኝ ፡ ተፈልፍሎ ፡ አንድ ፡ እጁ ፡ ከወርቅ ፡ የተሠራ ፡ ብር
ቱ ፡ የሌሎቹ ፡ ጣዖታት ፡ አለቃ ፡ ነበረ ። ከተሠሩ ፡ አማልክቶቻቸውና ፡ ከመናፍስት ፡
ጣዖቶቻቸው ፡ አብልጠው ፡ አላህ ፡ ተዓላን ፡ ያመልኩ ፡ ነበር ። እሱም ፡ ኃያሉ ፡ አምላክ ፡
ነው ። አላህ ፡ ተአላን ፡ እንደ ፡ ኃያል ፡ አምላክ ፡ አድርገው ፡ ቢያውቁትም ፡ እንዲህ ፡ ስለ
ከዋክብትና ፡ ለጣዖቶቻቸው ፡ ያስቡ ፡ ነበር ። አማልክቶቻቸውንም ፡ የእግዚአብሔር ፡
ሴት ፡ ልጆች ፡ ናቸው ፡ በማለት ፡ ያመልኩዋቸው ፡ ነበር ። አረቦች ፡ ሁሉ ፡ አንድ ፡ ዓይነት ፡
ጣዖት ፡ ብቻ ፡ አያመልኩም ፡ ነበር ። በእነዚያ ፡ ዘመናት ፡ የዓረብ ፡ አገር ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡
ገጣፍ ፡ ነገድ ፡ የተከፋፈሉት ፡ አገር ፡ ነበረች ። እያንዳንዱም ፡ ነገድ ፡ የየራሱ ፡ ልዩ ፡ ጣዖ
ት ፡ ነበረው ። እነዚህ ፡ ነገዶች ፡ እርስ በእርሳቸው ፡ እየተዋጉ ፡ ጣዖታቱን ፡ ይዛረፉ ፡ ነበር ፡
ሆኖም ፡ አንድ ፡ ዘር ፡ መሆናቸውን ፡ ያምኑ ፡ ነበር ። ከጃ አግራፊያዊ ፡ አቀማመጥ ፡ የተነ
ሣ ፡ በማናቸውም ፡ ጊዜ ፡ የዓረብ ፡ አገር ፡ በምሥራቅና ፡ በምዕራብ ፡ ተስፋፊዎች ፡ ልዩ ፡
ልዩ ፡ መንግሥታት ፡ አልተጨቁነችም ፡ አልተገዛችምም ፡ ነበር ። የባቢሎን ፡ የፋርስ ፡ የግ
ሪክና ፡ የሮም ፡ ኃይል ፡ ከቶ ፡ በዓረብ ፡ አገር ፡ ላይ ፡ አልወደቁባትም ፡ ነበር ። እነዚህም ፡
በቀድሞ ፡ ዘመናት ፡ ተነሥተው ፡ የነበሩት ፡ የልዩ ፡ ልዩ ፡ አሸናፊዎች ፡ ወገን ፡ መንግሥ
ታት ፡ ዕውቀታቸውንና ፡ ሥልጣኔአቸውን ፡ ከቶ ፡ ለዓረብ ፡ አገር ፡ አላበረከቱም ፡ ነበር ።
የዓረብ ፡ አገር ፡ በድንቁርናዋና ፡ በአስቃቂው ፡ የወገን ፡ ጦርነት ፡ ተሳቅቃ ፡ ትገኝ ፡ ነበር ።
በሃይማኖታዊ ፡ ዝብርቅርቅ ፡ እምነቶች ፡ መካል ፡ ነበረች ፡ ሀገሪቱም ፡ ልዩ ፡ በሆኑ ፡ ደ
ንጊያዎችና ፡ ዘሮች ፡ በኮረብታዎችም ፡ አምልኮት ፡ ተመልታ ፡ ነበር ። ከጊዜ ፡ ወደ ጊ
ዜም ፡ ስለ ፡ አንድ ፡ ኮረብታና ፡ የደንጊያ ፡ ቍልሎች ፡ ወይንም ፡ የተሰበሰቡ ፡ ቍጥቋጦ
ች ፡ ፈዋሽነትና ፡ መልካም ፡ ዕድልን ፡ ሰጭነት ፡ በዓረቦች ፡ ዘንድ ፡ እየተስፋፋ ፡ ሄደ ፡
ነበር ። በእነዚህ ፡ የተቀደሱ ፡ ናቸው ፡ ተብለው ፡ በተገመቱ ፡ ቦታዎች ፡ የነበረው ፡ እም
ነታቸው ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ስለነበረ ፡ አንድ ፡ ዓረብ ፡ በመቶ ፡ በሚቆጠሩ ፡ ማይሎች ፡ ርቀት ፡
ሲገኝ ፡ የበረሃውን ፡ ማናቸውንም ፡ ሥቃይ ፡ ታግሦ ፡ መንገደኞች ፡ ባወሩት ፡ መጠን ፡
ወደዚህ ፡ አዲስ ፡ ወደተገኘው ፡ ሥፍራ ፡ ይጓዝ ፡ ነበር ። ዓረቦችም ፡ ከነበሩበት ፡ ቦታ ፡
ሁሉ ፡ ከዓባና ፡ የእስማኤል ፡ ምንጭ ፡ የሚገኙበትን ፡ ቦታ ፡ ቅዱስ ፡ አድርገው ፡ ይመ
ልኩ ፡ ነበር ። የዓረብ ፡ አገር ፡ የዕጣን ፡ ምድር ፡ በመሆንዋ ፡ የታወቀች ፡ ነበረች ። ሜካ
ም ፡ የዕጣን ፡ መሸጫ ፡ መደብር ፡ ነበረች ፤ ወደ ፡ ተቀደሰው ፡ መቅደስ ፡ ወደ ፡ ከዳባ ፡ በተ
ጓዙ ፡ ጊዜ ፡ ሁሉ ፡ ዓረቦች ፡ ዕጣን ፡ ቅመማ ፡ ቅመምና ፡ ሸቱ ፡ ይዘው ፡ ይመጡና ፡ ሜካ
ከተማ ፡ ላይ ፡ ይሸጡና ፡ ይለውጡ ፡ ነበሩ ። በዚህም ፡ አፈጻጸም ፡ ሃይማኖትን ፡ ከንግ

ድ ፡ ጋር ፡ አጣምረው ፡ ነበር ። በእውነትም ፡ ሜካ ፡ ውስጥ ፡ ይነግዱ ፡ የነበሩት ፡ ነጋዴዎች ፡ እንደ ፡ ጎርፍ ፡ ወደዚህ ፡ ቦታ ፡ ያላቸውን ፡ ሸቀጥ ፡ ይዘው ፡ ይመጡ ፡ ከነበሩት ፡ ብዕዓት ፡ አድራሾች ፡ ገዝተው ፡ በሚሸጡት ፡ ሸቀጥ ፡ እጅግ ፡ በጣም ፡ ከብረው ፡ ነበር ። እነዚህ ፡ ከሩቅ ፡ አገር ፡ ብዕዓት ፡ ያመጡት ፡ ሁሉ ፡ በተቻለ ፡ ፍጥነት ፡ ያላቸውን ፡ ሸቀጥ ፡ ሸቀጥ ፡ ይዘው ፡ ቶሎ ፡ ቶሎ ፡ እንዲመጡላቸው ፡ ያደፋፍሯቸው ፡ ነበር ። ወደዚህ ፡ ስፍራ ፡ መመላለሱ ፡ ብቻ ፡ መልካም ፡ ዕድልን ፡ እንደሚያመጣላቸው ፡ ይሰብኳቸው ፡ ነበር ። በአረማውያን ፡ ዓረቦች ፡ ዘንድ ፡ ቅዱስ ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡ የታመነበት ፡ የእስማኤል ፡ ምንጭ ፡ የግል ፡ ንብረታችን ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ የሜካ ፡ ነጋዴዎች ፡ ተፋለሙ ፡ ከየክፍሉ ፡ ለሚሰበሰቡት ፡ አረማውያን ፡ ዓረቦችም ፡ ውሀውን ፡ መሸጥ ፡ ጀመሩ ፤ አረማውያን ፡ አረቦችም ፡ ምንም ፡ እንኳን ፡ ያልተማሩ ፡ ቢሆኑም ፡ ለንግድ ፡ የሚሸጥ ፡ ውሀ ፡ ቅድስና ፡ አለው ፡ ማለትን ፡ ተጠራጠሩ ፤ በዘምዘም ፡ ውሀ ፡ ቅድስና ፡ ከሌለ ፡ ዘንድ ፡ በነዚያ ፡ አማልክትና ፡ ቅርጾች ፡ ዘንድ ፡ ምን ፡ ዓይነት ፡ ቅድስና ፡ ይኖር ፡ ይሆን ፡ በማለት ፡ መጠራጠርን ፡ ዠመሩ ። ብዙዎቹም ፡ በጣም ፡ አንስተኛ ፡ ነው ፡ ማለትን ፡ አሰቡ ። ነገር ፡ ግን ፡ እንደ ፡ ልብ ፡ አላወሩም ፡ ዝም ፡ አሉ ። ሆኖም ፡ ጥቂት ፡ በጥቂት ፡ በዘምዘም ፡ ምንጭ ፡ በከዓባ ፡ ቅድስናና ፡ በአማልክቶቻቸውም ፡ የነበራቸው ፡ የእምነት ፡ ኃይል ፡ እየቀዘቀዘ ፡ መሄድ ፡ ዠመረ ። በተቀደሱ ፡ ነገሮች ፡ ላይ ፡ የነበራቸው ፡ እምነት ፡ እየቀዘቀዘ ፡ በመሄዱ ፡ ወደ ፡ ቁማር ፡ ወደ ፡ ስካር ፡ ቀጥሎም ፡ ንግግርን ፡ ወደ መቀዳደም ፡ አዘነበሉ ። ቢሆንም ፡ በዘመኑ ፡ ውስጥ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ሥልጣኔ ፡ በነበራቸው ፡ ኖሮ ፡ ወደ ፡ ኪነ ፡ ጥበብና ፡ ወደ ፡ ፍልስፍና ፡ ባዘነበሉ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ አረማውያን ፡ ነበሩ ፡ ምንጊዜም ፡ ቢሆን ፡ የመሃይምናን ፡ ልብ ፡ የወደፊት ፡ ዕድላቸው ፡ ምን ፡ መሆኑን ፡ በጥንቆላ ፡ ለማወቅ ፡ ከመጣጣር ፡ በቀር ፡ ደስ ፡ የሚያሰኛቸው ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡ የለም ፤ ይህም ፡ ወደፊት ፡ አንድ ፡ ሥውር ፡ ምሥጢራዊ ፡ ቦታ ፡ ይመስላቸዋል ። ስዎች ፡ ይህንን ፡ የወደፊት ፡ ዕድል ፡ ለመግለጥ ፡ የቻሉ ፡ እንደሆነ ፡ የሚደርስባቸውን ፡ ብቻ ፡ መርምረው ፡ ይረዱ ። ዘንድ ፡ ይፈቅድላቸዋል ። ዓረቦች ፡ ከቀክብትን ፡ አተኮሮ ፡ መመልከትና ፡ በአየር ፡ ውስጥ ፡ በሚገኙት ፡ ምልክቶች ፡ አዕቀፍንና ፡ አይጦችን ፡ እያረዱ ፡ እየሰነጠቁ ፡ ብልታቸውን ፡ በመመልከት ፡ ወይንም ፡ በዙሪያ ፡ ገጥሞ ፡ በመዘርና ፡ ዕጣዎችን ፡ በመጣል ፡ ስለ ፡ ወደፊት ፡ ዕድላቸው ፡ ለመረዳት ፡ ይሞክሩ ፡ ነበር ። ዕጣዎች ፡ መጣልም ፡ ወደ ፡ ቁማር ፡ መጫወት ፡ ሳባቸው ። ቁማር ፡ መጫወትም ፡ ወደማናቸውም ፡ ዓይነት ፡ ወራዳ ፡ ልማድና ፡ ኑሮ ፡ ሁሉ ፡ መራቸው ። አደሩሳሌም ፡ በሮም ፡ ከጠፋች ፡ በኋላ ፡ አይሁድ ፡ ወደ ፡ ዓረብ ፡ አገር ፡ ተሰደደው ፡ ስለ ፡ አይሁድ ፡ ሃይማኖት ፡ ሰብከውላቸው ፡ ነበር ። በኋላም ፡ ክርስቲያን ፡ ወንጌላውያን ፡ ዓረብ ፡ አገር ፡ ደርሰው ፡ የክርስቶስን ፡ ወንጌል ፡ በዓረቦች ፡ መካከል ፡ ማስፋፋትን ፡ ዠምረው ፡ ነበር ። ዓረቦች ፡ ግን ፡ በብዛት ፡ ለአይሁድም ፡ ሆነ ፡ ለክርስቲያን ፡ ትምህርት ፡ ግድ ፡ አልነበራቸውም ፡ ነበር ። በሥራቸው ፡ በፈረሰኛነታቸውና ፡ በባለቅኔዎች ፡ ዘፈን ፡ ወይንም ፡ አብዝቶ ፡ በመጠጣትና ፡ በቁማር ፡ ጨዋታ ፡ ብቻ ፡ ይደሰቱ ፡ ነበር ።

፫ኛ ፡ ክፍል ።

ስለ ፡ ከብት ፡ እረኛው ፡ ነጋዴ ፡ መሆን ።

በጅጂጅ ፡ ዓ ፡ ም ፡ የቁማር ፡ ጨዋታ ፡ ስካርና ፡ አዳዲስ ፡ አምልኮት ፡ የዓረቦችን ፡ አእምሮ ፡ በገዛበት ፡ ዘመን ፡ ከንድ ፡ ጨዋ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ አንድ ፡ ሕፃን ፡ ተወለደና ፡ ሙሐመድ ፡ ተብሎ ፡ ተሰየመ ። ሜካ ፡ ላይ ፡ በሙሐመድ ፡ ሕፃንነት ፡ ጊዜ ፡ ቁጥራቸው ፡ የበረከተ ፡ አፈ ፡ ታሪኮች ፡ ይተረካሉ ። ከአፈ ፡ ታሪኮቹም ፡ አንዱ ፡ ሙሐመድ ፡ በተወለደ ፡ ጊዜ ፡ በመላ ፡ ዓለም ፡ የሚገኙት ፡ ጣዖታት ፡ ሁሉ ፡ በመንቀጥቀጥና ፡ በመንዘፍዘፍ ፡ ከተቀመጡባቸው ፡ ቦታዎች ፡ ተገለባብጠው ፡ ወደቁ ፡ የሚል ፡ ነው ። ሁለተኛውም ፡ አፈ ፡ ታሪክ ፡ ሙሐመድ ፡ እንደተወለደ ፡ ዓይኖቹን ፡ በገለጣቸው ፡ ጊዜ ፡

ወደ ስማይ ፡ በመመልከት ፡ “ላኢላሃ ፡ ኢላላህ ፡ ሙሐመድ ፡ ረሁሉ ፡ አላህ” ፤ “ከአላህ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ አምላክ ፡ የለም ፡ ሙሐመድም ፡ መላክተኛው ፡ ነው” ፡ ሲል ፡ አስታወቀ ፡ ይባላል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ከተረጋገጠ ፡ ታሪክ ፡ ስለ ፡ ሙሐመድ ፡ የልጅነቱ ፡ ዘመን ፡ በር ግጥ ፡ የምናውቀው ፤ በኒ ፡ ዓመት ፡ ዕድሜው ፡ ወላጆቹ ፡ የሞቱበት ፡ መሆኑንና ፡ አቡ ፡ ታሊብ ፡ ከተባለው ፡ አጎቱ ፡ ዘንድ ፡ ማደጉን ፡ ብቻ ፡ ነው ። ሙሐመድ ፡ አድጎ ፡ ለክብት ፡ እረኛነት ፡ እንደበቃ ፡ ላንድ ፡ ባለመንጋ ፡ ተቀጥሮ ፡ በጎችን ፡ ያግድ ፡ ነበር ። ሙሐመድ ፡ የልጅነቱን ፡ ዘመን ፡ በበረኃው ፡ አፋፍ ፡ ላይ ፡ አሳለፈው ። ያሳለፈውም ፡ ጊዜ ፡ የዕለት ፡ ምግብን ፡ ለማግኘት ፡ ሲል ፡ በጎችን ፡ በማገድ ፡ ብቻ ፡ ነበር ። ለሙሐመድም ፡ ትምህርት ፡ ቤቱ ፡ ምድረ ፡ በዳው ፡ ነበር ፡ ፀሐይ ፡ በቀን ፡ ከዋክብትም ፡ በሌሊት ፡ መምሕራኑ ፡ ነበሩ ። ሙሐመድ ፡ በጎሎሎሰ ፡ ጊዜ ፡ የበግ ፡ እረኛነቱን ፡ ትቶ ፡ በደመ ወዝ ፡ የነጋዴዎችን ፡ ግመል ፡ ነጂና ፡ አንኸ ፡ ሆነ ። በምድረ ፡ በዳዎችም ፡ የአረብ ፡ አገር ፡ ሸቀጣ ፡ ሸቀጥ ፡ በግመሎች ፡ ጭኖ ፡ በምዕራብ ፡ ወደ ፡ ግብጽ ፡ በምስራቅ ፡ ወደ ፡ ፋርስ ፡ በሰሜን ፡ ወደ ፡ ሶርያ ፡ ለንግድ ፡ ተግባር ፡ ተመላለሰ ። በእነዚህም ጊዜያት ፡ የሙሐ መድ ፡ ብርቱ ፡ ነጋዴነትና ፡ የጭነት ፡ ግመል ፡ አስተዳዳሪነቱ ፡ በሜክ ፡ ሀብታም ፡ ነጋዴ ዎች ፡ ዘንድ ፡ ታወቀለት ፡ “ታማኙ” ፡ በመባልም ፡ ስሙ ፡ ገነነ ። አንዲት ፡ ሀብታም ፡ ሴት ፡ ስሟ ፡ ከድጃ ፡ የተባለች ፡ በሹማምንቲ ፡ አማካይነት ፡ ቀጠረችውና ፡ ሙሐ መድ ፡ የአረብ ፡ አገርን ፡ ቅመማ ፡ ቅመማትና ፡ ሽቱ ፡ በብዙ ፡ ግመሎች ፡ ጭኖ ፡ ወደ ፡ ሶርያ ፡ ተጓዘ ። እነዚህን ፡ ሸቀጣ ፡ ሸቀጥም ፡ በደንበኛ ፡ ዋጋ ፡ እንዲሸጥ ፡ እምነት ፡ ተጣ ለበት ፤ በለውጣቸውም ፡ ሐርና ፡ የተልባ ፡ እግር ፡ ጨርቃ ፡ ጨርቅ ፡ እንዲያመጣ ፡ ነበር ። ሙሐመድም ፡ በዚህ ፡ ጉዞ ፡ የታዘዘውን ፡ አጠናቅቆ ፡ ተመለሰ ። እንደተመለሰም ፡ ወዲ ያውኑ ፡ ለክድጃ ፡ ሒሳቡን ፡ ዘርዝሮ ፡ ለማስታወቅ ፡ ቀረበ ። ከድጃም ፡ በዕድሜ ፡ የአርባ ፡ ዓመት ፡ ሴት ፡ ስትሆን ፡ ስድስት ፡ ልጆች ፡ ነበሯት ። ሙሐመድም ፡ መልኳ ንና ፡ ደም ፡ ግባቷን ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ ቤጣም ፡ ተገረመ ። ከድጃም ፡ በሙሐመድ ፡ መልክና ፡ አቋቋም ፡ በጣም ፡ ተገረመች ። በሹማምንቲ ፡ የተቀጠረ ፡ ምንደኛዋ ፡ ሆኖ ፡ እሱን ፡ ለመ ጀመሪያ ፡ ጊዜ ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ ማየቷ ፡ ነበር ። ሙሐመድ ፡ ቁመታም ፡ እንኳን ፡ ባይሆን ፡ ትከሻ ፡ ሰፊ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ኃይለኛ ፡ መስሎ ፡ ታያት ፤ ባለዘማ ፡ ጠጉርና ፡ ጉንጉን ፡ ጽሕም ፡ ነበረ ፤ የጥርሶቹ ፡ ንጣትም ፡ አስደሳች ፡ ነበሩ ። ሙሐመድ ፡ ወደ ፡ ክድጃ ፡ ቀርቦ ፡ በክብር ፡ እጅ ፡ ነስቶ ፡ መናገር ፡ እንደ ጀመረ ፡ ከድጃ ፡ ከሱ ፡ በሬት ፡ እንደሱ ፡ ያለ ሙዚቃዊ ፡ ድምጽ ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ሰምታ ፡ ስለማታውቅ ፡ በታላቅ ፡ ጥንቃቄ ፡ ታዳ ምጠው ፡ ጀመረች ። ሙሐመድም ፡ ስለ ፡ ንግድ ፡ ሙያ ፡ ስለ ፡ መሸጥና ፡ ትርፍ ፡ በበረኃ ፡ ጉዞው ፡ ጊዜያት ፡ ስላጋጠመው ፡ ችግር ፡ ሁሉ ፡ ዘርዝሮ ፡ በተረከላት ፡ ጊዜ ፡ ያነጋገሩ ፡ አረፍተ ፡ ነገሮች ፡ በዘመኑ ፡ ይታወቅ ፡ እንደ ፡ ነበረው ፡ ባለቅኔ ፡ እንደ ፡ ላቢድ ፡ ግጥሞች ፡ ያሉ ፡ ነበሩ ። ሙሐመድም ፡ የከድጃ ፡ ምንደኛ ፡ ሆኖ ፡ ስለ ፡ ተጓዘበት ፡ ጉዞ ፡ ጉዳይ ፡ ዘርዝሮ ፡ ካስረዳት ፡ በኋላ ፡ በክብር ፡ እጅ ፡ ነስቶ ፡ ተሰና በተና ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ ተመለሰ ። በዚያኑ ፡ ቀን ፡ ከቀትር ፡ በኋላ ፡ ከክድጃ ፡ መላክተ ኞች ፡ ወደሱ ፡ ተልከው ፡ መጡና ፡ እንዲህ ፡ ሲሉ ፡ ጠየቁት ። “ሙሐመድ ፡ ሆይ ፡ ከማ ግባት ፡ ያገደህ ፡ ምንድን ፡ ነው” ፡ አሉት ። “እኔ ፡ በጣም ፡ ድኃ ፡ ስለሆንሁ ፡ ነው ፡ ወ ዳጆቹ ፡ ሆይ ፤ ሀብቴ ፡ እተረጋገጠ ፡ ድረስ ፡ አላገባም” ፡ ሲል ፡ መለሰላቸው ። እነሱም ፡ “አን ዲት ፡ ሀብታም ፡ ሴት ፡ ወይዘሮ ፡ ክንዶችህን ፡ በጋብቻ ፡ ለማቀፍ ፡ የምትሻ ፡ ብትኖርሳ ፡ መልስህ ፡ ምን ፡ ይሆናል ፡ ሙሐመድ ፡ ሆይ” ፡ ሲሉ ፡ መለሱለት ፡ “ስሻ ፡ ማን ፡ ይባ ላል ፡ ብሎ ፡ ጠየቀቸው” ፤ “ስሟ ፡ ከድጃ ፡ ይባላል” ፡ ብለው ፡ መለሱለት ፤ “ከድጃ ፡ ከሆነችስ ፡ በምትፈቅድበት ፡ ጊዜ ፡ አገባታለሁ” ፡ ሲል ፡ በደስታ ፡ መለሰላቸው ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ የምድረ ፡ በዳ ፡ ግመል ፡ ነጂው ፡ ሙሐመድ ፡ በጅጅ ፡ ዓመት ፡ ዕድሜ ፡

ሚካ ፡ ላይ ፡ ትኖር ፡ የነበረችውን ፡ ትዳረ ፡ ፈት ፡ ከድጃን ፡ አገባ ። እሷን ፡ በማግባቱ ፡ ግመል ፡ ነጂ ፡ ድኃ ፡ የነበረው ፡ ምንደኛ ፡ ሚካ ፡ ላይ ፡ ከነበሩት ፡ ሀብታሞች ፡ ይልቅ ፡ ሀብታም ፡ ሆነ ።

፬ኛ ፡ ክፍል ።

ስለ ፡ ነጋዴው ፡ ነቢይ ፡ መሆን ።

፲፮ ፡ ዓመታት ፡ ሙሉ ፡ ሙሐመድ ፡ በታላቅ ፡ ደስታና ፡ ምቹት ፡ ከከድጃ ፡ ጋር ፡ ኖረ ። ሀብታቸውም ፡ በረከተላቸው ። ሚካ ፡ ላይ ፡ ከነበሩት ፡ ሕዝብም ፡ ክብርን ፡ አገኙ ። ነገር ፡ ግን ፡ በወገኖቹ ፡ አምልኮ ፡ ጣዖት ፤ ስክርና ፡ ቁማር ፡ ጨዋታ ፡ ሀገሪቱ ፡ ተመልታ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ሁኔታቸው ፡ ሁሉ ፡ የሙሐመድን ፡ አእምሮ ፡ በጠበጠው ። የሀገሩን ፡ ሰዎች ፡ ሁኔታ ፡ በምን ፡ ዓይነት ፡ መንገድ ፡ እንዲለወጥና ፡ ኑሮአቸውም ፡ ሊሻሻል ፡ የሚችልበትን ፡ ዘዴ ፡ በማውጣትና ፡ በማውረድ ፡ ማሰብ ፡ ጀመረ ። ሙሐመድ ፡ በነጋዴነቱ ፡ ጊዜ ፡ በተጓዘበት ፡ አገር ፡ ሁሉ ፡ ስለ ፡ ክርስትናና ፡ ስለ ፡ አይሁድ ፡ ትምህርት ፡ ሰዎቶ ፡ በትምህርቱም ፡ ተስቦ ፡ ተማርከ ፡ ነበር ። በየገባያውም ፡ ሁሉ ፡ በሶርያና ፡ በግብፅ ፡ አገሮች ፡ ከእነዚህ ፡ ሰዎች ፡ ጋር ፡ ብዙ ፡ ጊዜያት ፡ ተነጋግሮ ፡ ነበር ። ሙሐመድ ፡ ማንበብንና ፡ መጻፍን ፡ አልተማረም ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ከድጃን ፡ ካገባ ፡ በኋላ ፡ የከድጃ ፡ ያገውት ፡ ልጅ ፡ ወራቃ ፡ የአይሁድን ፡ እምነት ፡ ተቀብሎ ፡ የነበረው ፡ ዘወትር ፡ ብሉይ ፡ ኪዳንን ፡ ያነብላት ፡ ነበር ። ሙሐመድ ፡ ከወንጌላት ፡ ክፍሎች ፡ በተነበበለት ፡ ጊዜ ፡ ከሁሉ ፡ ይልቅ ፡ የየሱስ ፡ ታሪክ ፡ ሀሳቡን ፡ ማረከውና ፡ ሀገሩም ፡ አንድ ፡ የእግዚአብሔር ፡ መንፈስ ፡ ያደረበት ፡ ነቢይ ፡ የሚያስፈልጋት ፡ መሆኑን ፡ ተገነዘበ ። ኖረበት ፡ ሁሉ ፡ ከአምልኮ ፡ ጣዖታት ፡ ባንድ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዲያምኑ ፡ የሚያደርግና ፡ ወደ ፡ መልካሙ ፡ መንገድ ፡ የሚመራቸው ፡ አስፈላጊ ፡ መሆኑን ፡ ተረዳ ። ሁል ጊዜ ፡ የብሉይና ፡ የሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ ትምህርቶች ፡ በሙሐመድ ፡ አሳብ ፡ ውስጥ ፡ ነበሩ፤ ከዚህም ፡ ሀሳብ ፡ የተነሣ ፡ ሙሐመድ ፡ ከተማውን ፡ እየተወ ፡ ወደ ፡ ኮረብታ ፡ አዘውትሮ ፡ በመሄድ ፡ የመጽሐፍ ፡ ቅዱስን ፡ ትምህርት ፡ በሐሳቡ ፡ በማሰላሰል ፡ በየቀኑ ፡ ስለ ፡ ሀገሩ ፡ ሁኔታ ፡ ለብዙ ፡ ጊዜያት ፡ ማሰብ ፡ ጀመረ ። በሐሳቡም ፡ ውስጥ ፡ የታቀደው ፡ በነቢይነት ፡ ስም ፡ የሕዝቡን ፡ ኑሮ ፡ ለማሻሻል ፡ ነበር ። አንድ ፡ ቀን ፡ ስለ ፡ ወገኖቹ ፡ ኑሮ ፡ ሲያስብና ፡ ሲያሰላስል ፡ ሳለ ፡ አንድ ፡ መልአክ ፡ ከፊቱ ፡ ቁሞ ፡ እንዲህ ፡ ያለው ፡ መሰለው ፡ “እኔ ፡ መልአኩ ፡ ገብርኤል ፡ ነኝ” ፡ ብሎ ፡ አንድ ፡ ወርቅ ፡ የሚመስል ፡ ሰሌዳ ፡ አሳየውና ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ አዘዘው ፡ “አንብብ” ፡ አለው ። ሙሐመድ ፡ ግን ፡ “ማንበብ ፡ አልችልም” ፡ አለ ። መልአኩም ፡ እንደገና ፡ “አንብብ” ፡ ሲል ፡ አዘዘው ። ከዚያ ፡ በፊት ፡ ንባብ ፡ ያልቻለው ፡ ሙሐመድ ፡ አነበባ ። አንተ ፡ የተከናዎክኸው ፡ ሆይ ፡ ተነሣና ፡ አንብብ ፡ አለው ። አምላክህ ፡ ታላቅ ፡ ያደርገዋል ፤ ያልቀዋል ፤ ሽማህንም ፡ ያጠራዋል ፤ ከርኩሳትም ፡ ሽሽ ፡ አምልጥ ፤ ሀብትን ፡ ለማትረፍ ፡ ሞገስን ፡ አይሰጥምና ። አምላክህንም ፡ ጠብቅ» ፡ ይህ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጠቀሰውና ፡ ሌሎችም ፡ አረፍተ ፡ ነገሮች ፡ በመልአኩ ፡ በገብርኤል ፡ እጅ ፡ በወርቅ ፡ ሰሌዳ ፡ ላይ ፡ ተጽፈው ፡ ነበር ፡ ይባላል ። የመልአኩ ፡ ራዕይና ፡ የወርቅ ፡ ሰሌዳ ፡ ከፊቱ ፡ በጠፋ ፡ ጊዜ ፡ ሙሐመድ ፡ በፍጥነት ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ ተመለሰና ፡ ስለ ፡ አስገራሚው ፡ ራዕይ ፡ ለሚስቱ ፡ ለከድጃ ፡ አጫወታት ፤ ከድጃም ፡ ባልዋ ፡ ሙሐመድ ፡ ከመልአክ ፡ ጋር ፡ የተነጋገረ ፡ መሆኑን ፡ አመነችና ፡ ደጋግሞ ፡ ወደ ፡ ኮረብቶቹ ፡ ግርጌ ፡ እንዲሄድና ፡ ከሰማይ ፡ የሚወርዱለትን ፡ ራዕይ ፡ እንዲጠባበቅ ፡ አጽናናችው ። ሙሐመድ ፡ ምክሯን ፡ ተቀበለና ፡ ደጋግሞ ፡ ወደ ፡ ኮረብቶቹ ፡ ሄዶ ፡ ሲያስብ ፡ በየጊዜው ፡ መልአኩ ፡ ገብርኤል ፡ የወረደለትና ፡ የተገለጸለት ፡ መሆኑን ፡ ተረዳ ። በሄደበትም ፡ ጊዜያት ፡ ሁሉ ፡ አዳዲስ ፡ ራዕይን ፡ የተቀበለ ፡ ለመሆኑ ፡ በራሱ ፡ አረጋግጦ ፡ አመነ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ጥቂት ፡ በጥቂት ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ የተ

መረጠ ፡ ነቢይ ፡ ለመሆኑ ፡ በሐሳቡ ፡ ውስጥ ፡ ሲያጸና ፡ ለቤተ ፡ ሰዎቹና ፡ ለሥጋ ፡ ዘመዶቹ መስበክን ፡ ገናመረ ፤ ከዚያም ፡ ቀጥሎ ፡ ጣዖታትን ፡ ለማምለክ ፡ ለተሰበሰቡት ፡ ሰዎች ፡ መስበክ ፡ ጀመረ ፤ በሕዝብ ፡ መካከል ፡ ቀጥቶ ፡ ለሎቶ ፡ ቆመና ፡ እየተንቀጠቀጠ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ አምላክ ፡ የለም ፤ ሙሐመድም ፡ የእግዚአብሔር ፡ ነቢይ ፡ ነው ፡ ይል ፡ ጀመር ፤ ከእግዚአብሔር ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ አምላክ ፡ ላለመኖሩና ፡ ሙሐመድ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ነቢይ ፡ ለመሆኑ ፡ ምን ፡ ምልክት ፡ አለህ ፡ ሲሉ ፡ በጣዖታቱ ፡ ዙሪያ ፡ ቆመው ፡ አፈረ ፤ ሆኖም ፡ ከፌዘቸውም ፡ የተነሣ ፡ ደነገጠ ፤ ከመደንገጡም ፡ የተነሣ ፡ በጥያቄው ፡ አፈረ ፤ ሆኖም ፡ ለሕዝቡ ፡ የወረደውን ፡ መልእክት ፡ ያለ ፡ ማቋረጥ ፡ ይሰብክ ፡ ዘንድ ፡ ቀኑ ጠናቅቆ ፡ ሆነ ፤ ፌዘቸውንም ፡ ቸላ ፡ አለው ፡ ደምፁንም ፡ ከፍ ፡ አድርጎ ፡ አባታቸው ፡ አብርሃም ፡ ከአባቱ ፡ ቤት ፡ በከለዳው ያን ፡ አገር ፡ የነበሩትን ፡ ጣዖታት ፡ እንዳጠፋና ፡ እንደገለበጠባቸው ፡ መናገርን ፡ ጀመረ ፤ እንደገናም ፡ ከእግዚአብሔር ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ አምላክ ፡ ላለመኖሩና ፡ አንተ ፡ ነቢይ ፡ ለመሆንህ ፡ ምን ፡ ምልክት ፡ አለህ ፡ ሲሉ ፡ ባንድ ፡ ድምጽ ፡ አወኩበት ። ሙሐመድ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ነገሩን ፡ አቆመ ። በጠገቡ ፡ ከነበሩት ፡ ብዙዎቹ ፡ ይስቁበትና ፡ ያወኩበት ፡ ገናሩ ። ከእግዚአብሔር ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ አምላክ ፡ ላለመኖሩ ፡ ምልክት ፡ ስጠን ፤ አንድ ፡ ተአምርም ፡ አሳየን ፡ አሉት ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ የሙሐመድ ፡ ግንባር ፡ ላብ ፡ ተንቆረዘበት ፤ በዚህም ፡ ጊዜ ፡ በሚያስፈራ ፡ በቁጣ ፡ ድምፅ ፡ እላንት ፡ ምልክቶችንና ፡ ተአምራትን ፡ የምትሹ ፡ እነሆ ፡ ልታየት ፡ የምትችሉትን ፡ ሰማይን ፡ ያለምሰሶ ፡ ያቆመ ፡ አላህ ፡ ነው ፤ በዙፋኑ ፡ ላይ ፡ ወጣና ፡ ፀሐይንና ፡ ጨረቃን ፡ ገዛቸው ። ምድርንም ፡ የዘረጋ ፡ እሱ ፡ ነው ። በሷም ፡ ላይ ፡ ጽኑ ፡ ተራራዎችንና ፡ ፈሳሽ ፡ ወንዞችን ፡ የፈጠረ ፡ እሱ ፡ ነው ። እላንት ፡ ምልክቶችንና ፡ ተአምራትን ፡ የምትሹ ፡ በጎሕ ፡ መቅደድ በሌሊት ፡ ብሩህ ፡ በሆነው ፡ በፀሐይ ፡ ብርሃን ፡ በጧትና ፡ በቀትር ፡ በበለስ ፡ ዛፍና ፡ በወይራ ፡ በፍሬውም ፡ በእውነት ፡ ታስተውሉ ። ዘንድ ፡ በነዚህ ፡ ምልክቶች ፡ ይገኛሉ ። ከሐዲዎች ፡ ሆይ ፡ እላንት ፡ የምታመልኩትን ፡ አላመልክም ፤ በሉ ፡ እሱ ፡ አላህ ፡ አንድ ፡ እግዚአብሔር ነው ። እንደሱም ፡ ያለ የለም አላቸው።

ጅኛ ፡ ክፍል ።

ስለ ፡ ትግሉ ፡ ዓመታት ።

ሙሐመድ ፡ የመጀመሪያውን ፡ ስብከት ፡ ከሰበካቸው ፡ በኋላ ፡ መንፈሱ ፡ ባነሳ ሳው ፡ መጠን ፡ ደጋግሞ ፡ ለሕዝቡ ፡ ሰበክ ። በአንድ ፡ አምላክ ፡ ላይ ፡ የነበረው ፡ እምነቱ ፡ በአእምሮው ፡ ውስጥ ፡ ጎለመሰ ። በተቀደሰው ፡ መቅደስ ፡ አቅራቢያ ፡ በሕዝብ ፡ ፊት ፡ ቁም ፡ በጋለ ፡ አነጋገር ፡ መልእክቱን ፡ ግድ ፡ ላልነበራቸው ፡ ጆሮች ፡ አጎረፈላቸው ፤ እነሱ ፡ ግን ፡ በመፈንደቅ ፡ ይስቁበት ፡ ነበሩ ። “በሰማይ ፡ ውስጥ ፡ የሚሆነውን ፡ ነገር ፡ አውቃለሁ ፡ የሚለው ፡ ሰው ፡ እነሆ” ፡ እያሉ ፡ ያፌዘቡት ፡ ነበር ። ወደ ፡ እነሱም ፡ ሲመጣ ፡ ይጮሁበት ፡ ነበር ። እሱም ፡ ስብከቱን ፡ በጀመረ ፡ ጊዜ ፡ እያሾፉና ፡ እያሸሟጠጡ ፡ የቀልድ ፡ ዘፈን ፡ እየዘፈኑ ፡ ይጮሁበት ፡ ነበር ። ቢሆንም ፡ ሙሐመድ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ቸላ ፡ በማለት ፡ ስብከቱን ፡ ይቀጥል ፡ ነበር ። ሙሐመድ ፡ ከአምልኮ ፡ ባዕድ ፡ ወደ ፡ አምልኮተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ብቻ ፡ እንዲመለሱ ፡ በደከመበት ፡ ጊዜ ፡ ሁሉ ፡ ሜካ ፡ ላይ ፡ የነበሩት ፡ ሰዎች ፡ ስብከቱን ፡ እንዲቀጥል ፡ ፈቅደውለት ፡ ነበር ። በአላሁ ፡ ታላላ ፡ የነበራቸው ፡ እምነትም ፡ ለነሱ ፡ እንግዳ ፡ አልነበረም ። ስለ ፡ ቁማር ፡ ጨዋታ ፤ ስለ ፡ መጠጥ ፡ መውደድና ፡ የወደ ፡ ፊትንም ፡ ዕድል ፡ ለማወቅ ፡ እንችላለን ፡ በማለት ፡ ስለሚያጠፉት ፡ ጊዜ ፡ ከንቱነቱን ፡ በማስረዳት ፡ መናገሩ ፡ አስደስታቸው ። ነገር ፡ ግን ፡ ሙሐመድ ፤ አምልኮ ፡ ባዕድን ፤ ስካርንና ፡ ቁማር ፡ ጨዋታን ፡ በመንቀፍና ፡ በአንድ ፡ አምላክ ፡ እንዲያምኑ ፡ በመስበክ ፡ ብቻ ፡ አልቆመም ፡ ነበር ። መካ ፡ የነበሩ ፡ ሀብታም ፡ ነጋዴዎችና ፡ መሪዎች ፡ የእስማኤልን ፡ ምንጭና ፡ የከአባን ፡ መቅደስ ፡ የገንዘብ ፡ ማግኛ ፡ ማድረጋቸው

ውን ፡ በመቃወም ፡ መስበክን ፡ ዠመረ ። ነጋዴዎችና ፡ ሀብታሞች ፡ ሁሉ ፡ እስከሁን ፡ ድረስ ፡ ሙሐመድ ፡ ሲሰብክ ፡ ስለነበረው ፡ ጉዳይ ፡ ሁሉ ፡ ከምንም ፡ ሳይቆጥሩት ፡ ችላ ፡ ብለው ፡ ነበር ፤ አሁን ፡ ግን ፡ ስለ ፡ ሀብታሞቹ ፡ ጥፋት ፡ ስብከቱን ፡ በጀመረ ፡ ጊዜ ፡ ከእንደዚህ ፡ ያለ ፡ ስብከት ፡ እንዲታገሥ ፡ ለማድረግ ፡ ወደ ፡ ሙሐመድ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ መላክ ተኖችን ፡ ላከብት ። ሙሐመድ ፡ ግን ፡ ስለ ፡ ሀብታሞቹ ፡ ማስጠንቀቂያ ፡ በተነገረ ፡ ጊዜ ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ መለሰላቸው ። “ፀሐይን ፡ በቀኝ ፡ ጨረቃን ፡ በግራ ፡ እጆቹ ፡ ብታስጨብጡኝ ፡ ሥራዬን ፡ (ተግባራን) ፡ አልተውም” ፡ ሲል ፡ ስብከቱን ፡ ቀጠለ ። የሙሐመድ ፡ ስብከቶች ፡ ሁሉ ፡ ለብዙ ፡ ዓመታት ፡ ከጥንት ፡ አረቦች ፤ ከአይሁድና ፡ ከክርስቲያኖች ፡ እምነቶች ፡ ጋር ፡ የተጣመሩ ፡ ሆነው ፡ በበኩሉ ፡ የተሰማውን ፡ መሻሻል ፡ ለማድረግ ፡ ጠንክሮ ፡ ሰበክ ። በእነዚህ ፡ ዓመታት ፡ ቊጥራቸው ፡ ያነሰ ፡ ምዕመናንን ፡ ለማሳመን ፡ ቻለና ፡ ሃይማኖቱን ፡ እስልምና ፡ “ብሎ ፡ ሰየመው” ፡ ትርጓሜውም ፡ ለአላህ ፡ የተገዙ ፡ ማለት ፡ ነው ። ተከታዮቹንም ፡ “ሙስልማኒ” ፡ ብሎ ፡ ሰየማቸው ። ትርጓሜውም ፡ ዕውነተኛ ፡ አማኞች ፡ ማለት ፡ ነው ። ስብከቱ ፡ ወይም ፡ ንግግሮቹ ፡ አቡ በከር ፡ በተባለው ፡ አማኙ ፡ ይጻፉ ፡ ነበር ። እነዚህንም ፡ ስብከቶች ፡ እስላሞች ፡ ሁሉ ፡ በተሰበሰቡ ፡ ጊዜ ፡ ያነብላቸው ፡ ነበር ። ስብከቶቹም ፡ ሁሉ ፡ በመልአኩ ፡ በገብርኤል ፡ እጅ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ ለሙሐመድ ፡ የተገለጹ ፡ ናቸው ፡ በማለት ፡ ብዙ ፡ ተከታዮችን ፡ ወደ ፡ አዲሱ ፡ እምነት ፡ ለመማረክ ፡ ተጣጣሩ ። መካ ፡ ላይ ፡ የነበሩት ፡ መሪዎችና ፡ ሀብታም ፡ ነጋዴዎችም ፡ ስለ ፡ ሙሐመድ ፡ እርምጃ ፡ ሁሉ ፡ በቅርብ ፡ ይጠባበቁ ፡ ነበር ። የተከታዮቹ ፡ ቊጥር ፡ እየበዛና ፡ እየጨመረ ፡ መሄዱን ፡ እንደተረዱ ፡ እስልምናን ፡ የሚቀበል ፡ ማንኛውም ፡ ሰው ፡ በሆን ፡ ከመካ ፡ የሚባረር ፡ ለመሆኑ ፡ በአዋጅ ፡ አስታወቁ። ሙሐመድ ፡ ግን ፡ ስብከቱን ፡ ቀጠለ ፤ ሰዎችም ፡ ከንብረታቸው ፡ መባረርን ፡ ስላልወደዱ ፡ የሙሐመድን ፡ ሃይማኖት ፡ ለመቀበል ፡ አልደፈሩም ፡ ነበር ። የሙሐመድ ፡ ሚስት ፡ አጽናኝውና ፡ ደጋፊው ፡ የነበረች ፡ ከድጃ ፡ በድንገት ፡ ሞተችበትና ፡ ሙሐመድ ፡ እጅግ ፡ በጣም ፡ አዝኖላት ፡ ተከዘ ። ሆኖም ፡ ስብከቱን ፡ ቀጠለ ። ነገር ፡ ግን ፡ በነበረበት ፡ መካ ፡ ከተማ ፡ ላይ ፡ የነበሩትን ፡ ወገኖቹን ፡ ከቁማር ፡ ጨዋታና ፡ ከመጥፎ ፡ አኳኑር ፡ ለማሥታገሥና ፡ ለማስተው ፡ ሳይከናወንልት ፡ በመቅረቱ ፡ ወደ ፡ ታይፍ ፡ ይሰደድ ፡ ዘንድ ፡ ቁርጠኛ ፡ ሆነ ። ታይፍ ፡ የተባለችው ፡ ከተማ ፡ ከመካ ፡ በሰባ ፡ ማይልስ ፡ ርቀት ፡ የምትገኝ ፡ ናት ፡ በዚህች ፡ ከተማ ፡ ስብከቱን ፡ ማስፋፋት ፡ ዠመረ ። ታይፍ ፡ የተባለችው ፡ ከተማ ፡ በወይን ፡ አትክልቷ ፡ ዕውቅ ፡ ስለ ፡ ነበረች ፡ በዚህች ፡ ከተማ ፡ የሚገኙት ፡ ነጋዴዎች ፡ ሁሉ ፡ ሙሐመድ ፡ ስለ ፡ መጠጥ ፡ መጥፎነት ፡ በመስበኩ ፡ ምክንያት ፡ በጣም ፡ ጠሉትና ፡ ነጋዴዎቹ ፡ ሁሉ ፡ ተባብረው ፡ በከተማቸው ፡ ውስጥ ፡ እንዳይሰብክባቸው ፡ አባረሩት ። ሙሐመድም ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ወደ ፡ መካ ፡ ተመልሶ ፡ መጣና ፡ ስብከቱን ፡ ቀጠለ ። አንድ ፡ ቀን ፡ ፲፪ ፡ ብዕዓት ፡ አድራሾች ፡ ከመካ ፡ ፪፻፸ ፡ ማይል ፡ ርቆ ፡ ከሚገኘው ፡ ያትራብ ፡ ከተባለው ፡ ከተማ ፡ ወደ ፡ ሙሐመድ ፡ መጥተው ፡ ስለ ፡ ትምህርቱ ፡ ያስረዳቸው ፡ ዘንድ ፡ ለመኑት ። በያትራብ ፡ ብዙ ፡ አይሁዶች ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ እነዚህ ፡ ብዕዓት ፡ አድራሾች ፡ በአንድ ፡ አምላክ ፡ ስለ ፡ ማመንና ፡ ስለ ፡ ጠያታትም ፡ ከንቱነት ፡ ከአይሁድ ፡ ተምረው ፡ ነበር ፤ ከያትራብ ፡ ለመጡት ፡ ሰዎች ፡ ሙሐመድ ፡ በሰበክላቸው ፡ ጊዜ ፡ በቀላሉ ፡ ስብከቱን ፡ ለመረዳት ፡ ችለው ፡ ነበር ።

ሙሐመድ ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ አስተማራቸው ።

- “አላህ ፡ አንድ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነው ።”
- “ሙሐመድም ፡ ነቢይ ፡ ነው ።”
- “አምልክ ፡ ባዕድን ፡ ተዉ ።”
- “አትሰረቁ ።”
- “ሐሰት ፡ አትናገሩ ።”

“በሐሰት፣ አትመስክሩ ።”

“ምን፣ ጊዜም፣ ቢሆን፣ በሐሰት፣ አትመስክሩ ።”

እነዚህን፣ ትምህርቶች፣ ብትከተሉ፣ እስልምናን፣ ትከተላላችሁ ፤ ሲል፣ ሰበካ ላቸው ። በተከታዩ፣ ዓመትም፣ ፪፮፣ ብዕዓት፣ ያላቸው፣ ወደ፣ ሙሐመድ፣ መጥተው፣ በሃይማኖቱ፣ ይቀበላቸው፣ ዘንድ፣ ለመኑት ። ከእነዚህም፣ ፲፪ን፣ ብቻ፣ መረጠና፣ ወደ፣ ያትራብ፣ ተመልሰው፣ ሄደው፣ እስልምናን፣ እንዲያስፋፋ፣ ሹሞ፣ ሰደዳቸው ። ከዚህ፣ በኋላ፣ የመካ፣ ሰዎች፣ መሐመድ፣ ከያትራብ፣ ሰዎች፣ ተከታዮችን፣ በማበርከት፣ ላይ፣ መሆኑን፣ ስለ፣ ተረዳ፣ እሱን፣ ለመግደል፣ በጥብቅ፣ ጦር፣ ማዘጋጀት፣ ጀመሩ ። እንዲሁም፣ ማሰባቸው፣ ትምህርቱ፣ እንዳይስፋፋ፣ ለማድረግ፣ ነበር ። እሱን፣ ለመግደል፣ ባሰቡበትና፣ በተዘጋጁበት፣ ሌሊት፣ በተወዳጅዋ፣ ግመሉ፣ በአልካሲ፣ ከመካ፣ ወደ፣ ያትራብ፣ ሹሹቶ፣ አመለጠ ። ሙሐመድ፣ ወደ፣ ያትራብ፣ ሹሹቶ፣ ያመለጠበት፣ ያ፣ ሌሊት፣ የእስልምና፣ ታሪክ፣ መነሻ፣ ስለሆነ፣ “ሂጅራ”፣ የሹሹት፣ ሌሊት፣ ተብሎ፣ ተሠየመ ።

ጌኛ፣ ክፍል ።

ስለ፣ ነቢይ፣ ገዥ፣ መሆን ።

ክርስቲያኖች፣ የሱስ፣ ክርስቶስ፣ በምድረ፣ ገሊላ፣ በቤተ፣ ልሔም፣ የተወለደበትን፣ ዕለት፣ ዓመተ፣ ምሕረት፣ ብለው፣ የዘመን፣ መነሻ፣ አድርገውታል ። የእስልምና፣ ተከታዮች፣ ግን፣ ሙሐመድ፣ በተወለደበት፣ ወይም፣ ራዕዩ፣ በተገለጠበት፣ ወይም፣ በሞተበት፣ ቀን፣ ሳይሆን፣ ሙሐመድ፣ በተወለደ፣ በ፲፫ኛው፣ ዓመቱ፣ ከመካ፣ ተባርሮ፣ ወደ፣ ያትራብ፣ ሹሹቶ፣ ከመለጠበት፣ ጊዜ፣ ጀምሮ፣ የሙሐመድ፣ ታሪክና፣ የመሠረተው፣ ሃይማኖት፣ መነሻ፣ ዘመን፣ በመሆኑ፣ ዋና፣ የዓመት፣ በዓል፣ ነው ። ከሹሹቱ፣ በኋላ፣ ግን፣ የሃይማኖቱ፣ መሥራች፣ ሆነ ። ሙሐመድ፣ መካ፣ ውስጥ፣ ተፌዘበት፣ መራራ፣ ስደትም፣ ደርሶበት፣ ነበር ። ወደ፣ ያትራብ፣ በመጣ፣ ጊዜ፣ ግን፣ በጦር፣ መሣሪያ፣ ተሰልፈው፣ ተቀበሉትና፣ የከተማው፣ ገዥ፣ ለመሆኑ፣ አውቀውለት፣ በዚህ፣ ጊዜ፣ የከተማው፣ ስም፣ ከያትራብ፣ ወደ፣ መዲና፣ ተለወጠ ። ትርጓሜውም፣ “የነቢይ፣ ከተማ”፣ ማለት፣ ነው ። ከዚያን፣ ጊዜ፣ ጀምሮ፣ የያትራብ፣ ስም፣ መዲና፣ ተብሎ፣ ይጠራል ። ሙሐመድ፣ ምዕመናንን፣ መዲና፣ ላይ፣ ሰብስቦ፣ ሃይማኖቱን፣ ማደርጀት፣ ጀመረ ። የመካን፣ ክፍል፣ ሰዎች፣ ወደ፣ አዲሱ፣ እምነት፣ መመለስ፣ ብቻ፣ ሳይሆን፣ የአረብ፣ አገር፣ በመላ፣ አዲሱን፣ እምነት፣ የምትቀበልበትን፣ ዘዴ፣ ማሰብ፣ ዓይነተኛ፣ ምኞቱና፣ ፍላጎቱ፣ ሆነ ። ምንም፣ እንኳን፣ መዲና፣ በመጠን፣ የመካ፣ አጋማሽ፣ ብትሆን፣ ሥራውን፣ ለማደርጀት፣ ለሙሐመድ፣ ምቹ፣ ስፍራ፣ ሆነችለት ። መዲናም፣ ዙሪያዋን፣ በካብና፣ በተምር፣ ዛፎች፣ የታጠረችና፣ የተከበበች፣ ከተማ፣ ነበረች፣ እዚያም፣ ተከታዮቹንና፣ ራሱን፣ መሸጎ፣ ከረመና፣ ከጠላቶቹ፣ የሚከላከል፣ መሆኑን፣ ተረዳ ። መካ፣ ሳለ፣ ሕዝቡ፣ የአላህ፣ ነቢይ፣ ለመሆኑ፣ እንዲቀበሉት፣ ፈልጎ፣ ነበር ። መዲና፣ ላይ፣ ግን፣ ዘውድ፣ እንዳልጫነ፣ ገዥ፣ ሕግ፣ አውጪ፣ የጦር፣ ሠራዊታቸው፣ መሪና፣ የአስተዳደራቸው፣ ፊራጅ፣ አድርገው፣ እንዲቀበሉት፣ አስቦ፣ ሥልጣኑን፣ ለማደላደል፣ የጦር፣ ሠራዊትን፣ ማደራጀት፣ ጀመረ ። ነገር፣ ግን፣ አንድ፣ የጦር፣ ሠራዊትን፣ ለማስተዳደር፣ ምግብ፣ ልብስና፣ ገንዘብ፣ አስፈላጊ፣ ስለሆነ፣ ገንዘብን፣ ከየት፣ ሊያገኝ፣ ነበር? ሙሐመድ፣ ከከተማው፣ ምድረ፣ በዳ፣ አፋፍ፣ ሄዶ፣ ከምሽት፣ ብርድ፣ ለመዳን፣ አያሌ፣ ጋቢዎችን፣ ተከናኝቦ፣ ቁጭ፣ አለና፣ አሰበ ። እዚያም፣ ቁጭ፣ ብሎ፣ የሰበሰበውን፣ የጦር፣ ሠራዊት፣ በገንዘብ፣ ሊያስተዳድር፣ የሚችልበትን፣ ዘዴ፣ ሲያሰላስል፣ ሳለ፣ እንደገና፣ የመልአኩ፣ የገብርኤል፣ ድምጽ፣ እንዲህ፣ ሲል፣ የጠራው፣ መሰለው ። “አንተ፣ የተከናኘብከው፣ ሆይ፣ ተነሣና፣ አስጠንቅቅ” ። ከዚህ፣ በኋላ፣

ሙሐመድ : ከተቀመጠበት : ብድግ : ብሎ : ወደ : ሠራዊቱ : ተመልሶ : መጣና : መልእክት : ገብሮአል : ወርዶ : የተገለጸለትና : ከመካ : ወደ : ውጪ : አገሮች : ሸቀጥ : ጭነው : የሚጓዙ : አያሌ : ነጋዴዎች : ስላሉ : ወጥተው : አድፍጠው : እንዲዘርፏቸው : ያዘዘው : መሆኑን : ገለጸላቸው ። ሙሐመድ : ራሱ : ግመል : ነጂና : ነጋዴ : ሆኖ : በምድረ : በዳ : የተመላለሰ : በመሆኑ : የንግድ : ጓዝ : የሚተላለፍበትን : ጥርጊያ : ጎዳና : ሁሉ : ያውቅ : ነበር ። ሙሐመድና : ተከታዮቹ : ከከተማው : ወጥተው : ወደ : ምድረ : በዳ : ሄዱና : የነጋዴዎቹን : ጓዝ : ዘርፈው : የዘረፉትን : ሀብት : ሁሉ : እኩል : ተክፈው ። በነጋዴዎችም : ላይ : አደጋ : ጥለው : ብዙ : ሀብት : ለማግኘት : መቻላቸው : አላህ : ከነሱ : ጋር : በመሆኑ : ብቻ : መሆኑን : በግልጥ : አስረዳቸው ። እንደዚህ : ያለውን : የዘረፉ : ዘዴ : የወጠነበትም : ምክንያት : የጦር : ሠራዊቱን : ለማስተዳደር : ሲል : ነበረ ። እንደዚህ : ያለውን : ዘረፉ : በማስፋፋቱም : የመካ : ነጋዴዎች : በእሱ : ላይ : ግልጽ : የሆነ : ጦርነት : እንዲያውጁ : ነበር ። ዕቅዱም : ሁሉ : ተከናወነለት ። ብዙዎች : የመካ : ሰዎች : ጓዛቸው : ከተዘረፈባቸው : በኋላ : ተሰበሰቡና : ምን : ማድረግ : እንደሚገባቸው : ተማከሩ ። “ከእንግዲህ : ወዲህ : የንግድ : ዕቃችንን : ሁሉን : ወደ : ውጭ : አገሮች : ለመስደድ : የተረጋገጠ : ዋስትና : የሌለው : ነገር : ነው ፤ ይኸውም : ከሙሐመድ : አፈጻጸም : የተነሣ : ነው” : አሉ ። “በእሱ : ላይ : በግልጽ : ጦርነትን : ለማድረግ : እናውጅ” : ሲል : ከነጋዴዎቹ : አንዱ : ሀሳቡን : ደርድሮ : አቀረበ ። “እሱ : ያትራብ : ይገኛል ፤ እኛም : መካ : ላይ : እንገኛለን ። ከጀ : ምዕራፍ : ፪፻፸ : (ማይል) : ርቀን : እንገኛለን : እንደምን : አድርገን : እንደርስበታለን ፤ ወታደሮች : እንቅጠርና : ሰብስቦን : ወደ : ያትራብ : እንገመትና : እስከ : መጨረሻው : ሰው : ድረስ : እናጥፋቸው : አለ” ። የዚህኛውን : ምክር : ተቀበሉት ። ወታደሮች : ተቀጠሩ : የሚጠጡትን ገባቸው : ጦሮችና : ሰይጮች : የሚጓዙባቸውም : ግመሎች : ተሰጧቸው ። ፈጣን : የሆኑ : ባለ : አንድ : ሻኛ : ግመሎች : ጠላትን : አሳድደው : የሚያሸንፉባቸው : ተዘጋጁ ። “(በያትራብ) : መዲና : በተባለችው : ከተማ : በሙሐመድና : በተከታዮቹ : ላይ : ጦርነት : ታወጀባቸው ። የመካ : ሰዎች : በሙሐመድ : ላይ : አደጋ : ለመጣል : ቁርጥ : ሀሳብ : ያደረጉ : ለመሆናቸው : ዕውቅ : ነበር ። ሙሐመድም : በተቻለ : ፍጥነት : የጦር : ሠራዊት : አደራጀና : የእነሱን : የጦር : ሠራዊት : ለመግጠም : ዝግጁ : ሆነ ። ከመካውያን : ጋር : በተዋጉ : ጊዜ : በጃኛው : ጦር : ግጥሚያ : ሙሐመድ : ከሞት : አፋፍ : ደርሶ : ነበር ። በዚያን : ቀን : መካውያን : የሙሐመድን : ሰልፍ : ለመበተንና : እስላሞችንም : እንዲሸቡ : አድርገዋቸው : ነበር ። “ዙሩና : ተዋጉ” : ሲል : ሙሐመድ : ሠራዊቱን : አደፋፈራቸው ። “የእግዚአብሔር : ነቢይ : እዚህ : አለ : አይሸሽምም” : ብሎ : ጮኸባቸው ፤ አልተጠበቀምም : ነበር ። ወታደሮቹ : ትተውት : ሸሹ፤ መሪያቸውን : ብቻውን : አጋልጠውት : ሸሹ ። የቀስት : ጦሮች : ከመካውያን : ወታደሮች : ወደ : ሙሐመድ : መወርወር : ጀመሩ ። ሙሐመድ : ለመሆኑ : ለይተው : አውቀውት : ነበርና ። አንድ : የመካ : ወታደር : በፈረስ : ሁኖ : ወደ : ሙሐመድ : ርጠና : ሰይፉን : መገዘ : በሙሐመድ : ራስ : ላይ : ለማሳረፍ : ስነዘረ ፤ በዚህ : ጊዜ : በጌታው : አጠገብ : የነበረ : የሙሐመድ : ታማኝ : አሽከር : ከሙሐመድ : ሬት : ዱብ : አለና : ከራሱ : ላይ : ክንዱን : መከተለት ። የተመዘዘውም : ሰይፍ : የአሽከሩን : እጅ : ቆርጦ : አሽከረከረው ፤ ሙሐመድንም : አዳነው ። መካውያን : ግን : ሙሐመድ : ሙቷል : ብለው : አምነው : ነበርና : ድልን : በማግኘታቸው : እየዘፈኑ : ወደ : መካ : ተመልሰው : በእልልታና : በደስታ : በድል : አድራጊነት : ገቡ ። ነገር : ግን : ያደረጉት : የድል : አድራጊነት : በዓል : ለረጅም : ጊዜ : አልነበረም ። ገደለንዋል : ብለው : ያሰቡት : ሰው : ሙሐመድ : ከጠላቶቹ : ጋር : እንደገና : ለመዋጋት : ቍጥሩ : የበዛ : የጦር : ሠራዊት : በማደራጀት : ላይ : ነበር ። መካውያንም : ስለዚህ : ዝግጅት : ስለሰሙ : ተናድደው : እንደገና : ጦርነት : ገጠሙ ። በሁለተኛው : ጦር : ግጥሚያ : ግን : ድል : ማድረግ : ለሙሐመድ :

ሆነ ። ምክንያቱም ፡ የጦርነቱን ፡ አቅድ ፡ በብልሃት ፡ አደራጅቶ ፡ ስለነበረ ፡ ነው ። ከዚያን ፡ ጊዜ ፡ ገምሮ ፡ ባደረጉት ፡ ጦርነት ፡ ሁሉ ፡ ስለ ፡ ተከናወነላቸው ፡ የሙሐመድ ፡ ተከታዮች ፡ እጅግ ፡ በጣም ፡ ተጽናኑ ፡ ደፈሩም ። ቁጥራቸውም ፡ በየቀኑ ፡ እየበረከተና ፡ እየደረጀ ፡ ሄደ ፤ ከመካውያን ፡ ጋራ ፡ ባደረጉት ፡ ጦርነት ፡ ካቸነፉ ፡ በኋላ ፡ ሙሐመድ ፡ መዲና ፡ ላይ ፡ ሠፈረና ፡ ሃይማኖቱን ፡ ለማስፋፋት ፡ ዘዴውን ፡ ያደራጅና ፡ ያዘጋጅ ፡ ጀመረ ። ምንም ፡ እንኳን ፡ ዝናና ፡ ኃይል ፡ የሱ ፡ በሆነ ፡ ሙሐመድ ፡ ባገኘው ፡ ድል ፡ ሁሉ ፡ አልተለወጠም ፡ ነበር ። በቤቱም ፡ ውስጥ ፡ በዝግታ ፡ በመናገር ፡ ትሑት ፡ ነበር ። የቤት ፡ አሸከሮቹንም ፡ እንደ ፡ ልጆቹ ፡ አድርጎ ፡ ያስተዳድራቸው ፡ ነበር ። ከቤቱም ፡ በራፍ ፡ ስር ፡ ታዛ ፡ ለእንግዳ ፡ ማረፊያ ፡ የሚሆኑ ፡ አግዳሚ ፡ መቀመጫዎች ፡ እንዲኖሩ ፡ አዘዘ ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ መጥተው ፡ ከመቀመጫዎቹ ፡ ላይ ፡ ለተቀመጡት ፡ ባለ ፡ ጉዳዮች ፡ ሁሉ ፡ ምግብና ፡ ልብሶች ፡ እየታደላቸው ፡ ጉዳያቸውን ፡ ይፈጽሙ ፡ ነበር ። ሕፃናትን ፡ በጣም ፡ ያፈቅራቸው ፡ ስለነበረ ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ በሆነ ፡ ከመካከላቸው ፡ ተገኝቶ ፡ ይጫወት ፡ ነበር ። እሱና ፡ ተከታዮቹ ፡ በጦር ፡ ሜዳ ፡ ላይ ፡ ውጊያ ፡ በገጠሙ ፡ ጊዜ ፡ ነቢያቸውና ፡ መሪያቸው ፡ እንኳ ፡ በሆነ ፡ እንደ ፡ ተራ ፡ ወታደር ፡ ከጦር ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ይካፈል ፡ ነበር ። በጦርነት ፡ ሆነ ፡ በሰላም ፡ ጊዜ ፡ ተከታዮቹን ፡ በትጋት ፡ ይሰብካቸው ፡ ነበር ። ማናቸውም ፡ መሀይምን ፡ ሰው ፡ ለማስተዋልና ፡ ለመከተል ፡ እንዲቻለው ፡ ትምሕርቱን ፡ ሁሉ ፡ በቀላሉ ፡ ይሰጥ ፡ ነበር ። አንድ ፡ ሰው ፡ እውነተኛ ፡ እስላም ፡ ለመሆን ፡ የሚችለው ፡ ጅቱን ፡ ዋና ፡ ዋና ፡ ሕጎች ፡ በመከተል ፡ ነው ፡ ሲል ፡ ይሰብክ ፡ ነበር ። እነሱም ፤

- ሀ ፡ በአላህ ፡ ማመንና ፡ በነቢዩም ፡ በሙሐመድ ፡ ማመን ፡
- ለ ፡ በቀን ፡ አምስት ፡ ጊዜ ፡ መጸለይ ።
- ሐ ፡ ለድሆች ፡ ደግ ፡ መሆንና ፡ መመጽወት ።
- መ ፡ በጾም ፡ ወራት ፡ በሚገባ ፡ መጾም ።
- ሠ ፡ በያመቱም ፡ ወደ ፡ ቅድስት ፡ ከተማ ፡ ወደ ፡ መካ ፡ ለብዕዓት ፡ መሄድ ፡ ናቸው ።

፯ኛ ፤ ክፍል ።

ስለ ፡ መካ ፡ ከተማ ፡ መያዝ ፡ (መሸነፍ) ።

ከትዕዛዛቱም ፡ የሚበልጠው ፡ በዓመት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ መካ ፡ ለብዕዓት ፡ መሄድ ፡ መሆኑን ፡ መሐመድ ፡ ለተከታዮቹ ፡ ሁሉ ፡ አስታወቀ ። መካ ፡ ላይ ፡ ከሰማይ ፡ የወረደው ፡ ጥቁር ፡ ደንጊያ ፡ የሚኖርበትን ፡ መቅደስና ፡ የእስማኤልን ፡ ምንጭ ፡ ከብዙ ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ ጀምሮ ፡ በቅዱስነት ፡ የሚከበሩትን ፡ እንዲያከብሩ ፡ ማድረግ ፡ ደስ ፡ የሚያሰኛቸው ፡ መሆኑን ፡ ተረዳ ። ከዚህም ፡ ሌላ ፡ መካን ፡ በጦር ፡ ኃይል ፡ ለመያዝ ፡ ያደረገው ፡ ሃሳብ ፡ የተቀደሰ ፡ ስፍራ ፡ ነው ፤ ስለ ፡ ሃይማኖት ፡ ግዴታ ፡ መካን ፡ መያዝ ፡ አለብን ፡ ብሎ ፡ ለተከታዮቹ ፡ አስረጸጸ ። መካውያን ፡ መካ ፡ ገብተን ፡ እንሰግድ ፡ ዘንድ ፡ «ያልፈቀዱልን ፡ እንደሆነ ፡ ምን ፡ ማድረግ ፡ ይገባናል ፡ ብለው ፡ ተከታዮቹ ፡ ቢጠይቁት ፡ እኔ ፡ የመጨረሻው ፡ ነቢይ ፡ ሰይፍን ፡ ጨብጬ ፡ ተላክሁ ፤ ሰይፍም ፡ የመንግሥተ ፡ ሰማይና ፡ የገነነም ፡ መክፈቻ ፡ ነው ። ስለ ፡ ሃይማኖት ፡ ሲሉ ፡ የሚመገዙት ፡ ዋጋ ፡ ያገኙበታል ።” ሲል ፡ ሙሐመድ ፡ መለሰላቸው ። ከተወለደበት ፡ አገር ፡ በሸሸ ፡ በስምንተኛው ፡ ዓመቱ ፡ ሙሐመድ ፡ ፲ ፡ ሺህ ፡ ሰልፈኞች ፡ ሰበሰቡና ፡ በሰልፍ ፡ ወደ ፡ መካ ፡ ተጓዙ ። መካ ፡ ከተማ ፡ ላይ ፡ የነበሩት ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ የሙሐመድን ፡ ጦር ፡ ሠራዊት ፡ መቃረብ ፡ ባወቁ ፡ ጊዜ ፡ ከፍርኃት ፡ የተነሣ ፡ ቤትና ፡ ንብረታቸውን ፡ ትተው ፡ ወደየከፍተኛነታቸው ፡ ወደ ፡ ምድረ ፡ በዳ ፡ ሸሹ ። መካ ፡ ላይ ፡ ይኖሩ ፡ የነበሩት ፡ ሁሉ ፡ ነፍሳቸውን ፡ ለማዳን ፡ በመሸሻቸው ፡ መካ ፡ ከተማ ፡ ባደዋን ፡ ክፍት ፡ ሆና ፡ ቀረች ፤ በከተማዬቱ ፡ አቅራቢያ

ከረብታዎች : ላይ : የነበሩት : በለንብረቶች : በከተማዬቱ : የሚደርስባትን : ጥፋት : በ
 ኃዘንና : በልቅሶ : ይመለከቱና : ይጠባበቁ : ነበር ። የሙሐመድ : ጦር : ሠራዊት : ሰልፍ
 ፍ : የሚያስፈራራና : የሚያሸብር : ነበር ፤ ከነቢያቸውና : ከጦር : መሪያቸው : ዙሪያ : ተሰ
 ልፊው : ሙሐመድም : በተወዳጅቀ : ግመሉ : አልካስቀ : ላይ : ተቀምጦ : ከባዶ : ከተ
 ማ : በሰልፍ : ገቡ ። ምንም - ሰው : በማይታይበት : አውራ : መንገድ : ላይ : እንደ : ተ
 ሰለፉ : ወደ : ከዓባ : ቤተ : መቅደስ : አመኖ ። ከከዓባ : ቤት : መቀደስም : እንደደረሱ፡-
 ከታላቁ : የወርቅ : እጅ : ከነበረው : ሐባል : ከተባለው : ጣዖት : ፊት : ሙሐመድ : ግመ
 ሉን : ገትቶ : ቆም : አለና : በጨበጠው : ሰይፍ : ወደዚህ : ጣዖት : ሰንዝር" : እው
 ነት : መጣ : ሐሰት : ሸሸ" : ብሎ : በተናገረ : ጊዜ : ባንድ : ጊዜ : ጣዖቱን : አፈራረሱና
 አመድ : አደረጉት ፤ ከዚህም : ቀጥሎ : ሙሐመድ : ከግመሉ : ላይ : እንደ : ተቀመጠ :
 ቀጥሎ : ወደነበረው : ጣዖት : አመራና : በሰይፍ : እንደ : ቃጣ : እጁን : ዘርግቶ ። እው
 ነት : መጣ : ሐሰት : ሸሸ" : ሲል : ሁለተኛ : ጊዜ : ተናገረ ። ተከታዮቹም : ጣዖቱን : እ
 ንደ : ፊተኛው : አጠፉት ። እንደዚህም : ሶስት : መቶ : ስልሳውን : ጣዖታት : ፈጽ
 መው : እስኪያጠፉ : ድረስ : ሙሐመድ : በግመል : ላይ : ሁኖ : ይዘር : ነበር ። ከዚህ :
 በኋላ : ተከታዮቹን : መካ : ከተማ : ውስጥ : ማናቸውንም : ነገር : ቤትም : ሆነ : ንብረ
 ትን : እንዳያጠፉና : እንዳይይዘርፉ : አዘዛቸው ፤ ወደ : ከረብታዎች : ሸሽተው : የነበሩት :
 ሰዎችም : ተመልሰው : ወደ : ከተማዬቱ : በመጡ : ጊዜ : ሙሐመድ : በተቀደሰው :
 መቅደስ : ለመስገድ : በሰላም : የመጣ : መሆኑን : አወቁ ። እነሱን : ለመግደልና : ለመ
 ዝረፍ : አለመምጣቱንም : ተረዱ ። ወዲያውኑ : የእሱን : ትምህርት : እስልምናን : ተቀ
 በሉ ። ሙሐመድም : ነቢያቸውና : ንጉሣቸው : መሆኑን : አወቁለት ።

፳፯ ፤ ክፍል ።

የነቢዩ : የመጨረሻው : ቃላት ።

ሙሐመድ : በዕድሜ : እያረጀ : ሄደ : እንደ : ልቡ : ለመራመድ : አልደፈረም :
 የደም : ሥሮቹም : ደክመው : ነበር ። በአረብ : አገር : ነቢይነቱና : መሪነቱ : በመታወቁ :
 መጠን : ዓለም : በመላ : የእስላም : ንጉሠ : ነገሥት : መንግሥት : ግዛት : ትሆን : ዘንድ :
 አለመ ፤ መዲና : ላይ : የጦር : ኃይሉን : እንደ : አደራጀና : እንዳገቡለመሰ : ሁሉ : በሌ
 ሎች : አገሮችም : የእስላምን : ሃይማኖት : የሚዘረጉትንና : የሚያስፋፋትን : የክብር :
 መልክተኞችን : ማደራጀት : ጀመረ ። እንዲህ : ሲልም : ለውጭ : አገር : መንግሥታት :
 መሪዎች : ጸፈ ። ለሮም : ቁሣር : የጸፈው : ደብዳቤ : ከዚህ : በታች : የሚገኘው : ነው ።
 ለሌሎቹም : ነገሥታት : ሁሉ : የጻፉቸው : ደብዳቤዎች : እንደዚህ : ያሉ : ነበሩ ።

- “በእግዚአብሔር : ስም : በሞሕረተኛውና : በርኅሩሁ” ።
- “ለሄራቅሊጦስ : ለሮም : ንጉሠ : ነገሥት” ።
- “በትክክለኛው : መንገድ : ለሄደ : ሁሉ : ሰላም : ይሁንለት” ።
- “ከዚህ : በኋላ : እላለሁ” ።
- “በእውነት : ወደ : እስልምና : እጠራዎታለሁ” ።
- “እስልምናን : ይቀፉ : እግዚአብሔር : ዕጥፍ : ይከፍልዎታል” ።
- “አልቀበልም : ያሉ : እንደሆነ : ግን : እላንት : የመጽሐፍ : ሰዎች : ተጠንቀቁ” ።
- “እኛ : እስላሞች : ነን : ሃይማኖታችንም : እስልምና : ነው” ።

በሰላም : እስልምናን : ለተቀበሉት : ሁሉ : ቡራኬውን : ላከላቸው ። ለናቁት :
 ግን : ሙሐመድ : እንዲህ : ሲል : የዛቻ : ቃል : ላከባቸው ።

“እኔ : የነቢያት : መጨረሻ : የሆንሁ : ሰይፍ : ጨብጬ : ተልኬአለሁ ፤ ሰይፍም :
 የመንግሥተ : ሰማይና : የገሃነም : መክፈቻ : ነው ። በእስልምና : እምነት : ስም : የሚ

መዘተ፡ ሁሉ፡ ቀጋ፡ ያገኙበታል” ። የጦር፡ ሠራዊቱም፡ የአረብ፡ ጎረቤት፡ አገሮችን፡ ሁሉ፡ አጥለቀቁት፤ ሙሐመድ፡ በሶስት፡ ዓመታት፡ ውስጥ፡ የአረብን፡ አገር፡ በመላና የጎረቤቶቿንም፡ ነገዶች፡ ሁሉ፡ ከጫማው፡ ሥር፡ አደረገ ። ሙሐመድ፡ በጿ፤ ዓመት፡ ዕድሜው፡ የሕይወተ፡ ሥጋው፡ መጨረሻ፡ መቃረቡን፡ ተገንዘበ ። ተከታዮቹን፡ ሁሉ፡ ከያሉበት፡ አስጠርቶ፡ ሰበሰበና፡ የመጨረሻ፡ መልክእቱን፡ አስታወቃቸው ። በዚህም፡ መልእክቱ፡ አስቀድሞ፡ ይነግራቸው፡ የነበረውን፡ ነገራቸው ።

“እንደ፡ አላህ፡ ፈቃድ፡ እምነትን፡ ጠብቁ” ።

“ለድሆችም፡ ደገቦች፡ ሁኑ” ።

“ለሠራተኛም፡ የሠራበትን፡ ላቡ፡ ከመድረቁ፡ በፊት፡ ቀጋውን፡ ክፈሉት” ።

“ለእምነታችሁ፡ ተቃዋሚ፡ ለሆነ፡ ለማናቸውም፡ ነገር፡ አትታዘዙ” ።

“በኃጢአት፡ ለተመሉ፡ ትእዛዛት፡ መታዘዝ፡ አይገባምና” ።

“ከእንግዲህ፡ ወዲህም፡ ጣዖታትን፡ አታምልኩ” ።

መልእክቱንም፡ እንዲህ፡ ሲል፡ ፈጸመ ።

“አላንት፡ ሰዎች፡ ሆይ፡ ቃሌን፡ አድምጡ፤ ከዚህ፡ ዓመት፡ በኋላ፡ ከአላንት”፡ ጋር፡ እዚህ፡ አልገኝም፡ ይሆናል” ።

“እስልምና፡ ከልብ፡ መሆኑን፡ አስታውሱ፤ መዋሸትንና፡ በሐሰት፡ መመስከርን፡ ሳይተው፡ ለሚጸም፡ ሰው፡ ምግብንና፡ መጠጥን፡ መተው፡ ለእግዚአብሔር፡ አያስደስተውም” ።

“አላንት፡ ሰዎች፡ ቃሌን፡ አድምጡ፡ አስተውሉትም” ።

“እስልምናን፡ እውነተኛ፡ አማኝ፡ የሆነ፡ ሰው፡ ሁሉ፡ የማንኛውም፡ ምዕመን፡ ወንድም፡ ነው ። ሁላችሁም፡ እኩል፡ ናችሁ። ሁላችሁም፡ ወንድማማች፡ ናችሁ” ።

ከዚህ፡ በላይ፡ የተጻፉትን፡ ቃላት፡ ከሰማ፡ በኋላ፡ ሙሐመድ፡ በ፫፡ ወር፡ ውስጥ፡ አረፈ ። ከተከታዮቹም፡ ብዙዎቹ፡ ነበያቸው፡ መሞቱን፡ ለማመን፡ አልፈለጉም፡ ነበር ። ሙሐመድ፡ ከሁሉም፡ አብልጠ፡ ይወደው፡ የነበረ፡ አቡ፡ በክር፡ የተባለው፡ ለሕዝቡ፡ ተገለጠና፡ እንዲህ ፡ ሲል፡ አስታወቃቸው ። ለሙሐመድ፡ የሚሰግድ፡ ሰው፡ ሁሉ፡ ሙሐመድ፡ የሞተ፡ መሆኑን፡ ይወቅ፤ አላህን፡ የሚያመልክ፡ ሰው፡ ግን፡ አላህ፡ ሕያው፡ የማይሞት፡ መሆኑን፡ ይወቅ፤ ከዚህ፡ በኋላ፡ ሙሐመድ፡ ነበያቸው፡ ስለ፡ ኃያሉ፡ አላህ፡ እውነተኛውን፡ እምነት፡ ትቶላቸው፡ ያለፈ፡ መሆኑና፡ በእርግጥ፡ መሞቱንም፡ ተረዱ ።

፱ኛ፡ ክፍል ።

ስለ፡ ተአምራትና፡ አስገራሚ፡ ነገሮች ።

እስልምና፡ ተከታዮችን፡ በገኘበት፡ በአረብ፡ አገር፡ በፋርስና፡ በቻይና፡ በጠቅላላው፡ እስልምና፡ ሥር፡ በሰደደበት፡ ክፍለ ሀገር፡ ሁሉ፡ እስልምናን፡ ስለ፡ መሠረተው፡ ስለ፡ ሙሐመድ፡ ተአምራታዊ፡ ድርጊቶች፡ ከሚተረኩት፡ አያሌ፡ አፈ፡ ታሪኮች፡ ስለ፡ ታላቅነቱ፡ ከተወለደበት፡ ሰዓትና፡ ቀን፡ ጀምሮ፡ ሆነዋል፡ ከተባሉት፡ ነገሮች፡ ከልዩ፡ ልዩ፡ መጻሕፍት፡ ያገኘሁትን፡ ከዚህ፡ በታች፡ ከብዙው፡ በጥቂቱ፡ ጽፌዋለሁ ።

ከዕለታት፡ አንድ፡ ቀን፡ ማታ፡ ጊዜ፡ የፋርስ፡ ንጉሥና፡ ሹማምንቱ፡ በቤተ፡ መንግሥቱ፡ ግቢ፡ ውስጥ ሆነው፡ ስለ፡ ከዋክብት፡ አጋኋን፡ ሲያጠኑ፡ ሳለ፡ በድንገት፡ ብርሃኑ፡ ከፀሐይ፡ ብርሃን፡ የሚወዳደር፡ ብሩህ፡ ኮከብ፡ ታያቸው ። ንጉሥና፡ ሹማምንቱም፡ በመገረም፡ እርስ፡ በእርሳቸው፡ ተያዩ ። እንዲህ፡ ያለ፡ ብሩህ፡ ኮከብ፡ የታ

የበት : ምክንያቱ : አንድ : ትልቅ : ነቢይ : ቢወለድ : ነው : ተባባሉ : እንደገናም : ዓይ
ኖቻቸውን : ወደ : ሰማይ : አቅንተው : በተመለከቱ : ጊዜ : ያ : ብሩህ : ኮከብ : ወደ : መካ :
አቅጣጫ : የሚያመራ : መሆኑን : ተረዱ ። ይህ : የሆነበትም : ሙሐመድ : በተወለደበት :
ሰዓት : ነበር ። ሌላውም : አፈ : ታሪክ : እንደሚለው : ሙሐመድ : በተወለደ : ጊዜ : ተ
ራራዎች : ሁሉ : መዝፈንና : መዘመር : ጀመሩ ። ከአላህ : በቀር : ሌላ : አምላክ :
የለም ። እያሉ ፤ ዕዕዋትም : እርስ : በእርሳቸው : እንዲህ : ሲሉ : በደስታ : ተነጋገሩ ።

“ሙሐመድ : ነቢይ : ነው” ፤ ተባባሉ ።

በመካ : ዙሪያ : የነበሩትም : አዕዋፍ : ሁሉ : ባንድነት : ተሰብስበው : ምስጋናቸውን :
ለአላህ : አቀረቡ ። በባሕርም : ውስጥ : የሚገኙት : ፍጥረቶች : ሁሉ : ራሳቸውን : ከባሕር :
በላይ : በቅ : አደረጉና : በደስታ : እንዲህ : ሲሉ : ሙሁ” ። ጊዜው : ደርሷል : አሁን :
ዓለም ፤ የሚመራው : አንድ : ብርሃን : አግኝቷል ። ግዙፉ : ዓሣ : ታሙሳ : የተባለውም :
ሳይቀር : በጣም : ተደስቶ : ነበር ። ታሙሳ : የተባለውም : ዓሣ : በባሕሮች : ውስጥ :
ላሉት : ፍጥረቶች : ሁሉ : የበላይ : ንጉሣቸው : ነው ። ታሙሳ : ሰባት : መቶ : ሽሕ :
ጅራቶች : አሉት : ጀርባውም : ከትልቅነቱ : የተነሣ : ፯፻ : ሽሕ : የወርቅ : ቀንዶች :
ያላቸው : በሮዎች : ይሮጡበታል : እሱ : ግን : አይሰማውም ። ሙሐመድ : በተወለደ :
ጊዜ : ታሙሳ : በ፯፻ሽሕ : ጅራቶቹ : ባሕርን : ማናወጥ : ጀመረ : ከደስታውም : የተነሣ :
ምድርን : ሊገለብጣት : ደርሶ : ነበር ። አላህ : በጥበብ : ጸጥ : ባያሰኘው : ኑሮ : ምድርን :
ይገለብጣት : ነበር ። ሙሐመድ : በሕጻንነቱ : ወራት : ሳለ : ብዙ : ሰዎች : ሊገቡት :
መጡ ። ፊቱ : በተገለጠ : ጊዜ : ግን : ሰዎቹ : ከሕፃኑ : ፊት : ላይ : የነበረው : የብርሃን :
ኃይል : ዓይናቸውን : እንዳያጠፋው : ዓይናቸውን : በፍጥነት : ይጨፍኑና : ይጋርዱ :
ነበር ። ፯ሽሕ : መላእክትም : እንደ : ሕፃናት : ሆነው : ወደ : ሙሐመድ : ቤት : አንድ :
የወርቅ : ጽዋ : ከሰማያዊ : ጤዛ : መልተው : ይዘው : መጡ ። በዚህ : ጽዋ : ውስጥ :
ሕፃኑ : ሙሐመድ : ታጠበ ፤ ሁልጊዜም : ንጹሕ : ሆኖ : የታየበት : ምክንያቱ : ይኸው :
ነበር ። ዘወትር : ጧት : ጧት : ከዕንቅፈፋ : ነቅቶ : በተነሣ : ጊዜ : ፊቱ : እንደ : ታጠበ :
ሆኖ : ንጹሕ : ነበር ። የራሱ : ፀጉርም : የተበጠረና : በደንብ : የሆነ : ነበር ። ኋላም :
ሙሐመድ : ከብት : እረኛና : በምድረ : በዳ : ውስጥ : የነጋዴዎች : ግመሎችን : በነጻበት :
ጊዜያት : ሁሉ : የበረኃው : ሙቀት : አላሰቀየውም : ነበር ። ምክንያቱም : በቀን : ውስጥ :
በተመላለሰበት : ስፍራ : ሁሉ : አንድ : ትንሽ : ደመና : በራሱ : ላይ : እያንገጠበበ :
ያጠላለት : ስለ : ነበረ : ነው ። ሌሊትም : የሙሐመድ : ዓይኖች : እንደ : ሁለት : ፋናዎች :
ያበሩ : ነበሩ ። በጭለማ : ውስጥ : አንድ : ዕቃ : ወድቆ : የጠፋ : እንደሆነ : በዚያው :
ቦታ : ላይ : የፀሐይ : ብርሃን : እንዳለ : ሁሉ : ሙሐመድ : በቀላሉ : ያነን : ዕቃ : ያነሣው :
ነበር ። አንድ : ጊዜ : ሙሐመድና : ተከታዮቹ : በምድረ : በዳ : ውስጥ : ነበሩ ። ሌሊትም :
በመጣ : ጊዜ : ሙሐመድ : ጨዋና : ጥንቁቅ : ስለነበረ : ከሰዎቹ : አጠገብ : ልብሶቹን :
ማውለቅ : ስላልወደደ : ብድግ : ብሎ : ወደ : ዙሪያው : ተመለከተ ። ከነበረበትም : ስፍራ :
ሩቅ : በስተ ፤ ሰሜን : አንድ : ዛፍ : ለማየት : ቻለ ። እንደዚሁም : በስተ : ደቡብ :
አንድ : ሌላ : ዛፍ : አየ ። ሙሐመድ : ሁለቱንም : ዛፎች : ጠራቸውና : እሱ : ወዳለበት :
መጥተው : በመተቃቀፍ : በእሱና : በሰዎቹ : መካከል : መጋረጃዎች : ሆኑለት ። በጦር :
ኃይልም : መካን : ከያዘ : በኋላ : አንድ : ንስር : የተሣለበት : ቀስት : ስለ : ድል : አድራጊነቱ :
መታሰቢያ : ሕዝቡ : አበረከተለት ፤ ሙሐመድ : ግን : ስለ : ጣዖታትና : ሥዕሎች :
ከንቱነት : የሰበከ : በመሆኑ : ይህንን : ስጦታ : ከቤቱ : በማስገባት : አልፈቀደም :
ነበር ። የተሰጠውንም : ስጦታ : በመታሰቢያነት : ስም : ማቆየት : ስለፈለገ : እጁን :
በቀስቱ ላይ : በጫነ : ጊዜ : ወዲያውኑ : የተሣለው : ንስር : ንጹሑን : ቀስት : ለሙሐመድ :
ትቶለት : ነፍስ : ዘርቶ : በርሮ : ሄደ : ይባላል ።

፲ኛ ፡ ክፍል ።

ስለ ፡ እስልምና ፡ መስፋፋትና ፡ እድገት ።

ሙሐመድ ፡ በተወለደበት ፡ ዘመን ፡ የግረብ ፡ አገር ፡ በጣዖታት ፡ የተመላች ፡ አገር ፡ ሆና ፡ ጣዖታቱንም ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጆች ፡ ናቸው ፡ በማለት ፡ አረማውያን ፡ ግረቦች ፡ ያመልኳቸው ፡ ነበር ። የወደፊትን ፡ ዕድል ፡ ነጋሪዎችና ፡ ፋኪሮች ፡ የተባሉ ፡ በሀገሪቱ ፡ ላይ ፡ ዘብነውባት ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ። ሙሐመድ ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ ጣዖታትን ፡ ማምለክ ፡ ከሥሩ ፡ ተነቅሎ ፡ ጠፍቶ ፡ ባንድ ፡ አምላክ ፡ ማመን ፡ በሕዝቡ ፡ ልብ ፡ ተመሥርቶና ፡ ጸንቶ ፡ ነበር ። በሀገሪቱ ፡ ሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ እጅግ ፡ በጣም ፡ ታውቆ ፡ የነበረው ፡ የስካርና ፡ የቀራማር ፡ ጨዋታ ፡ ልምዶችም ፡ በሙሐመድ ፡ ወጣትነት ፡ ጊዜ ፡ ተዘውትረው ፡ የነበሩት ፡ ባጭር ፡ ጊዜ ፡ ግዛቱ ፡ ውስጥ ፡ ባስተማረው ፡ ትምሕርት ፡ ራጽመው ፡ ጠፉ ። ሙሐመድ ፡ ከሞተም ፡ በኋላ ፡ እስልምና ፡ በሰይፍ ፡ ኃይል ፡ ተስፋፋ ።

ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፈው ፡ ስለ ፡ ዓለም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሃይማኖቶች ፡ ላይ ለማመር ፡ ከማዘጋጀው ፡ መጽሐፍ ፡ የተቀዳ ፡ ነው ።

አረማውያን ፡ ግረቦች ፡ በጣዖታቱ ፡ ስለነበራቸው ፡ እምነት ፤
ከቁርዓኑ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኙ ፡ ጥቅሶች ።

“ዳሩ ፡ ግን ፡ ጅኖችን ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋር ፡ እንደተካፋዮቹ ፡ አድርገው ፡ መድበዋቸዋል ። እሱ ፡ የፈጠራቸው ፡ ሆነውም ፡ በገኙ ፤ በድንቁርናቸው ፡ ወንዶችና ፡ ሴቶች ፡ ልጆችን ፡ በሐሰት ፡ ሰጥተውታል ። ክብር ፡ ለሱ ፡ ይሁን ፤ ለሱ ፡ ከሚሰጡትም ፡ በላይ ፡ ከፍ ፡ ይበልጥ ። ብቻውን ፡ ሰማያትንና ፡ ምድርን ፡ የፈጠረ ፤ ባለቤት ፡ ሳይኖረው ፡ እንደምን ፡ አንድ ፡ ልጅ ፡ ይኖረዋል ፡ ማንኛቸውንም ፡ ነገር ፡ ፈጥሯል ፤ ማናቸውንም ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ያውቃል” ። ሮድዊል ፡ ገጽ ፡ ፫፻፳፮ ፡ ስለ ፡ እንስሳት ፡ ምዕራፍ ፡ ቀጥር ፡ ፻፩ ።

“በእግዚአብሔር ፡ ስም ፡ በሩጎሩሁ ፡ በመሐሪው ።
በሉ ፤ እሱ ፡ ብቻ ፡ አምላክ ፡ ነው ፤
‘ዘለዓለማዊ ፡ አምላክ ፤
አይወለድም ፡ አይወልድምም ፤
‘የሚመስለውም ፡ የለም” ።

ሮድዊል ፡ ገጽ ፡ ፳፱ ፡ ስለ ፡ «አንድነት ፡ ምዕራፍ ፡ ቁጥር ፡ ፩-፬ ። ለጣዖታትም ፡ ስለ ፡ እነሱ ፡ ምንም ፡ የማያውቁትን ፡ ክልግስናችን ፡ ድርሻን ፡ በተለይ ፡ አስቀምጠውላቸዋል ፤ ስለ ፡ ውጥኖቻችሁ ፡ ትተሳሰቡ ፡ ዘንድ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ትጠራላችሁ ። ለእግዚአብሔርም ፡ ሴት ፡ ልጆችን ፡ ይመድባሉ ፤ ክብር ፡ ለርሱ ፡ ይሁን ። ነገር ፡ ግን ፡ ለራሳቸው ፡ አይመኝባቸውም ፡ ከእነሱም ፡ ላንዱ ፡ ስለ ፡ ሴት ፡ ልጅ ፡ መውለዱ ፡ ሲነግረው ፡ ጭለማ ፡ ጥላዎች ፡ ከፊቱ ፡ ላይ ፡ ያርፋሉ ፤ የተከበም ፡ ይሆናል” ።

ሮድዊል ፡ ገጽ ፡ ፪፻፬ ፡ “ስለ ፡ ንብ ፡ ምዕራፍ ፡ ቁጥር ፡ ፶፰ ፡ ፷ ። «ምንድን ፡ ነው ፤ አምላካችሁ ፡ ወንድ ፡ ልጆችን ፡ ለእናንት ፡ አዘጋጅቶ ፡ ከመላእክት ፡ መካከል ፡ ሴቶች ፡ ልጆችን ፡ ለራሱ ፡ ወስዷልን? በእርግጥ ፡ የሚያስፈራ ፡ ነገር ፡ ትላላችሁ ።» ሮድዊል ፡ ገጽ ፡ ፩፻፳፰ ፡ የሌሊት ፡ ጉዞ ፡ ምዕ ፡ ቀጥ ፡ ፵፪ ።

ይላሉም ፤ እግዚአብሔር ፡ ልጆች ፡ ወልዷል ፤ አይደለም ፤ በክብሩ ፡ እሱ ፡ ራሱን ፡ ቻይ ፡ ነው ። በሰማያት ፡ ውስጥ ፡ ያሉ ፡ ሁሉና ፡ በምድርም ፡ ያለ ፡ ሁሉ ፡ የእሱው ፡ ነው ።

ለዚያስ ፣ ላልተረጋገጠ ፣ መግለጫ ፣ ማስጠንቀቂያ ፣ አላችሁን ? ምንድን ነው ! ስለማታውቁት ፣ ነገር ፣ ስለ ፣ እግዚአብሔር ፣ ትናገራላችሁን ።

«በሉ ፣ በእውነት ፣ በእግዚአብሔር ፣ ላይ ፣ ይህንን ፣ ሐሰት ፣ የሚወጥኑ ፣ በመጥሮ ፣ ሁኔታ ፣ ይሆናሉ» ።

«ዮናስ ፣ ምዕ ፣ ሮድዌል ፣ ገጽ ፣ ፪፻፹፩ ፣ ቀጥ ፣ ፳፱ ፣ ፸ ።

‘ዳሩ ፣ ግን ፣ ይላሉ ፣ የምሕረት ፣ አምላክ ፣ ከመላእክት ፣ ልጅ ፣ ወልደል ። ክብር ፣ ለእሱ ፣ ይሁን ። አይደለም ፣ እነሱ ፣ የተከበሩ ፣ አገልጋዮቹ ፣ ናቸው-እንጂ» ።

ነቢያት ፣ ምዕ ፣ ሮድዌል ፣ ገጽ ፣ ፩፻፶፪ ፣ ቀጥ ፣ ፳፯ ።

‘እሱም ፣ የአምላካችን ፣ ግርማ ፣ ይላቅ ። ምንም ፣ እጮኛ ፣ የለውም ፣ ምንም ፣ ልጅም ፣ አልወለደም ። ከመካከላችን ፣ ሞኙ ፣ ግን ፣ ስለ ፣ እግዚአብሔር ፣ ቅን ፣ ያልሆነ ፣ ነገር ፣ ተናግሯል» ።

የአጋንንት ፣ ምዕ ፣ ሮድዌል ፣ ገጽ ፣ ፩፻፵፩ ፣ ቀጥ ፣ ፱ ፣ ፭ ።

«እንግዲህ ፣ ስለመካውያን ፣ መርምር ፣ አምላክህ ፣ ሴቶች ፣ ልጆች ፣ ያለው ፣ ለመሆኑ ፣ እነሱም ፣ ወንዶች ፣ ልጆች ፣ ያላቸው ፣ ለመሆኑ ፣ መላእክትንስ ፣ አንስት ፣ አድርገን ፣ ፈጥረናልን ? እነሱስ ፣ ስለዚህ ፣ መሰክሩን ፣ የራሳቸውስ ፣ ውጥን ፣ አንድ ፣ ሐሰት ፣ አይደለምን ፣ እግዚአብሔር ፣ ወልደል ፣ ሲሉ ፣ በእርግጥ ፣ አስተኞች ፣ ናቸው ። እሱስ ፣ ከወንድ ፣ ልጆች ፣ ይልቅ ፣ ሴት ፣ ልጆችን ፣ መርጧልን ። ለዚህ ፣ አፈራረድ ፣ ምን ፣ ምክንያት ፣ አላችሁ ? እንግዲህስ ፣ ይህንን ፣ ማስጠንቀቂያ ፣ አትቀበሉምን ? ስለ ፣ እነሱ ፣ አንድ ፣ የተጣራ ፣ ማስረጃ ፣ አላችሁን ?»

ሮድዌል ፣ ገጽ ፣ ፹፬ ፣ ስለ 'ማዕርግ' ፣ ምዕ ፣ ከቀጥ ፣ ፩፻፵፱ ፣ ፩፻፶፭-፩፻፶፱ ።

«የመሐሪው ፣ የእግዚአብሔር ፣ አገልጋዮች ፣ የሆኑ ፣ መላእክትን ፣ አንስት ፣ ያደርጋቸዋል ። ምንድን ነው ፣ ስለ ፣ ፍጥረታቸው ፣ መሰክሩን ፣ ምስክርነታቸውም ፣ ይናዳል ። ከዚህም ፣ በኋላ ፣ ይመረመራሉ ።»

ሮድ ፣ ገጽ ፣ ፻፴፯ ፣ ስለ ፣ ወርቅ ፣ ጌጦች ፣ ምዕራፍ ፣ ቁጥር ፣ ፲፰ ።

«በዚያች ፣ ቀን ፣ እግዚአብሔር ፣ ይጮህባቸውና ፣ ይላቸዋል ፣ እላንት ፣ እንዳሰባችኋቸው ፣ እኩዮቹ ፣ የትአሉ ? በትክክል ፣ ጥፋት ፣ የሚፈረድባቸውም ፣ ይላሉ ። አምላካችን ፣ ሆይ ፣ እኛ ፣ ያሳሳትናቸው ፣ እነዚህ ፣ ናቸው ፣ እኛ ፣ ራሳችን ፣ እንደተሳሳትን ፣ ሁሉ ፣ እነሱንም ፣ አሳሳትናቸው ፣ በእኛም ፣ ላይ ፣ የወቀሰ ፣ ምክንያት ፣ የለህም ። ያመለኩትም ፣ እኛን ፣ አልነበረም ። ይባላልም ። አሁን ፣ የእግዚአብሔር ፣ እኩዮች ፣ ያደረጋችኋቸውን ፣ ጥፋቸው ።»

ይጠሯቸዋልም ። ዳሩ ፣ ግን ፣ አይመልሱላቸውም ። ቅጣቱንም ፣ ያያሉና ፣ ምነው ፣ በቀናው ፣ መንገድ ፣ በተመራን ፣ ኖሮ ፣ ይላሉ ።»

ሮድ ፣ ገጽ ፣ ፪፻፶፪ ፣ ስለ ፣ ታሪክ ፣ ምዕ ፣ ቁጥር ፣ ፳፪-፳፬ ።

«የሰማያትና ፣ የምድር ፣ መንግሥት ፣ የእሱ ፣ ነው ፣ ምንም ፣ ልጅ ፣ አልወለደም ።»

በግዛቱም ፣ ተካፋይ ፣ የለውም ፣ ነገሮችንም ፣ ሁሉ ፣ ፈጥሯል ። በመደንገግም ፣ መጨረሻቸውን ፣ ደንግገል ፣ ይሁን ፣ እንጂ ፣ ምንም ፣ ያልፈጠሩትን ፣ አማልክት ፣ ከእሱ ፣ ሌላ ፣ ጨምረዋል ። እነሱ ፣ ግን ፣ ራሳቸው ፣ የተፈጠሩ ፣ ነበሩ ፣ በራሳቸው ፣ ላይ ፣ ለመልካም ፣ ሆነ ፣ ለክፉ ፣ ሥልጣን ፣ የላቸውም ፣ ለሞትም ፣ ሆነ ፣ ለሕይወት ፣ ሙታንንም ፣ ለማስነሣትም ፣ ሥልጣን ፣ የላቸውም ።»

ሮድ፡ ገጽ፡ ፩፻፶፬ ፡ ስለ ፡ «አልፋርታን» ፡ ምዕ ፡ ቀጥር ፡ ፪-፬ ።

«አል ፡ ላትንና ፡ አልአዛን ፡ ታያላችሁን ?

ከእነሱም ፡ በቀር ፡ ፫ኛውን ፡ ጣዖት ፡ ማናትን ? ምንድን ፡ ነው ! የናንተ ፡ ወንድ ፡ ሲሆኑ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ሴት ፡ ይሆናሉን ?

በእርግጥ ፡ ይህ ፡ የማይገባ ፡ ምድብ ፡ ነበር ፤ እነዚህ ፡ ስሞች ፡ ብቻ ፡ ናቸው ፤ እላንተና ፡ አባቶቻችሁ ፡ እንዲህ ፡ ስትሉ ፡ ሠየማችኋቸው ። በእውነት ፡ በሚመጣው ፡ ሕይወት ፡ የማይምኑት ፡ ናቸው ፤ መላእክትን ፡ በአንስት ፡ ስም ፡ የሚሠይሙ» ።

ሮድ ፡ ገጽ ፡ ፸ ፡ ስለ ፡ «ከዋክብት» ፡ ምዕ ፡ ቀጥ ፡ ፲፱-፳፫ ፡ እና ፡ ቀጥር ፡ ፳፰ ።

«መላእክትን ፡ ይሰሙበት ፡ ዘንድ ፡ አንድ ፡ መሰላል ፡ አላቸውን ? የሰማቸው ፡ በኖር ፡ የተጣራ ፡ ማስረጃ ፡ ስለ እሱ ፡ ያቅርብ»።

“እግዚአብሔርስ ፡ ሴቶች ፡ ልጆች ፡ አለውን ? እላንተስ ፡ ወንዶች ፡ ልጆች ፡ አሏችሁን ?” ሮድ ፡ ገጽ ፡ ፳፭ ፡ ስለ ፡ “ተራራ” ፡ ምዕራፍ ፡ ቀጥር ፡ ፴፰-፴፱ ።

“ምዕመናን ፡ ሆይ ፤ አማልክትን ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋር ፡ የሚያጣምሩ ፡ ብቻ ፡ ሆሳን ፡ ናቸው ። ስለዚህ ፡ ከዚህ ፡ ዓመታቸው ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ተቀደሰው ፡ መቅደስ ፡ አቅራቢያ ፡ አይምጡ ። ስለ ፡ ማጣትም ፡ የፈራችሁ ፡ እንደሆነ ፡ እግዚአብሔር ፡ በፈቅድ ፡ ከልግስናው ፡ ያበለጽጋችኋል ። እግዚአብሔር ፡ አዋቂና ፡ ጥበበኛ ፡ ነውና ። ሮድ ፡ ገጽ ፡ ፴፻፸፫ ፡ ስለ ፡ “ነፃ” ፡ ምዕራፍ ፡ ቀጥር ፡ ፳፰» ።

“ለነቢዩም ፡ ሆነ ፤ ለታማኙ ፡ የሥጋ ፡ ዘመዶቹ ፡ እንኳን ፡ ቢሆኑ ፡ ሌሎችን ፡ ፍጥረቶች ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋር ፡ ለሚያጣምሩት ፡ ይቅርታን ፡ ይቀበሉ ፡ ዘንድ ፡ ሊጸልዩላቸው ፡ አይገባም ። ግልጽ ፡ ከሆነላቸው ፡ በኋላ ፡ በገሃነም ፡ እሳት ፡ ነዋሪ ፡ ጓዶች ፡ ይሆናሉ ፡ እንጂ ።

ሮድዌል ፡ ገጽ ፡ ፴፻፹፫ ፡ ስለ ፡ “ነፃ” ፡ ምዕ ፡ ቁጥር ፡ ፩፻፲፬ ።

“እግዚአብሔር ፡ ሌሎችን ፡ አማልክት ፡ ከእሱ ፡ ጋር ፡ ማጣመርን ፡ በውነት ፡ ይቅር ፡ አይልም ። ሌሎችን ፡ ኃጢአቶች ፡ ለሚፈቅድላቸው ፡ ይቅር ፡ ይላል ። አማልክትን ፡ ከእሱ ፡ ጋር ፡ የሚያጣምር ፡ ግን ፡ ርቆ ፡ ተሳሳተ» ።

ሮድዌል ፡ ገጽ ፡ ፴፻፳፬ ፡ ስለ ፡ ሴቶች ፡ ምዕ ፡ ቁጥር ፡ ፩፻፲፮ ።

አረማውያን ፡ ዓረቦች ፡ በካአባ ፡ መቅደሳቸው ፡ ውስጥ ፡ ሲያመልኳቸው ፡ የነበሩት ፫፻፳ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጣዖታት ፡ ከአንስት ፡ መላእክት ፡ በሩካቤ ፡ የተወለዱ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ሴትና ፡ ወንዶች ፡ ልጆች ፡ ናቸው ። በማለት ፡ በአምላካዊ ፡ ፍርኃት ፡ ያመልኳቸው ፡ ነበር ። ጣዖታትም ፡ የእግዚአብሔር ፡ ሴትና ፡ ወንድ ፡ ልጆች ፡ ናቸው ። ማለት ፡ በዓረማውያን ፡ ዓረቦች ፡ ዘንድ ፡ የተለመደ ፡ መጠሪያ ፡ ስማቸው ፡ ነበር ። እነዚህም ፡ ጣዖታት ፡ ከአንስት ፡ መላእክት ፡ በተፈጥሮ ፡ ሥጋዊ ፡ ምድራዊ ፡ መራባት ፡ የተወለዱ ፡ ናቸው ። በማለት ፡ ልማዳዊ ፡ አነጋገር ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ሙሐመድ ፡ እነሱን ፡ ወደ ፡ አንድ ፡ አምላክ ፡ እምነት ፡ ለመመለስ ፡ ባደረገው ፡ ትግል ፡ ሁሉ ፡ በሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ በነበረው ፡ ልማዳዊ ፡ አነጋገር ፡ መሠረት ፡ እግዚአብሔር ፡ አይወልድም ፡ አልተወለደም ፡ በማለት ፡ ብቻ ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ አምላክነት ፡ በመንፈሳዊ ፡ አስተያየትና ፡ በክርስቶስም ፡ እርምጃ ፡ ሁሉ ፡ ሳያስተውል ፡ ቀረ ። ከዚህም ፡ ሌላ ፡ የአረማውያን ፡ ዓረቦች ፡ ምርጫ ፡ ከሴት ፡ ልጆች ፡ ይልቅ ፡ ወንድ ፡ ልጆችን ፡ መውለድ ፡ ሲሆን ፡ ሴት ፡ ልጆችን ፡ በሕይወተ ፡ ሥጋ ፡ ይቀብርዋቸው ፡ ነበር ።

ስለዚህም ፡ ከቀጥሮግን ፡ ሁለት ፡ ጥቅሶች ፡ እሰጣለሁ ፡ ሮድዌል ፡ ገጽ ፡ ፵፭ ፡ ስለ ፡ “ታጠፈው” ፡ ምዕራፍ ፡ ቀጥር ፡ ፰ና ፡ ፱ ፡ “በሕይወተ ፡ ሥጋ ፡ የተቀበረችው ፡ ልጅ ፡

ስትጠየቅ ፡ ስለምን ፡ ወንጀል ፡ ተገደለች» ። ይላል ። ሮድዌል ፡ ገጽ ፡ ፪፻፬ ፡ ቍ፡፳ ፡ «ከእነሱም ፡ ላንዱ ፡ ስለ ፡ ሴት ፡ ልጅ ፡ መውለዱ ፡ ሲነገረው ፡ ከፊቱ ፡ ላይ ፡ ጭለማ ፡ ጥላዎች ፡ ያርፋሉ ፡ የተከዘም ፡ ይሆናል ። ስለ ፡ አሳዛኙም ፡ የምስራች ፡ ከሰዎች ፡ ይሸሽገዋል» ። ይላል ። ስለዚህ ፡ ማስረጃ ፡ ይህ ፡ ጥቅስ ፡ ከሚገኝበት ፡ ገጽ ፡ ግርጌ ፡ የተሰጠው ፡ መግለጫ ፡ እላይ ፡ ለጠቀስኳቸው ፡ ሁለት ፡ ጥቅሶች ፡ ሙሉ ፡ ማስረጃ ፡ ነው ።

መግለጫውም ፡ እንዲህ ፡ ይላል ። «ጣዖታትን ፡ አምላካዎቹ ፡ ዓረበች ፡ መላእክትን ፡ አንስት ፡ ናቸው ፡ በማለት ፡ የእግዚአብሔር ፡ ሴት ፡ ልጆች ፡ ናቸው ። ብለው ፡ ያስቡ ፡ ነበር ። የግል ፡ ምርጫቸው ፡ ግን ፡ ወንድ ፡ ልጆችን ፡ መውለድ ፡ ነበር» ።

«አቶግን ፡ የተባለው ፡ ሰውዬ ፡ በሕይወተ ፡ ሥጋ ፡ ሳለ ፡ ለመጀመሪያ ፡ ጊዜ ፡ እንባውን ፡ አፍስሶ ፡ ያለቀሰበት ፡ ቀን ፡ በሕይወተ ፡ ሥጋ ፡ የነበረችውን ፡ ልጁን ፡ ሲቀብራት ፡ ሳለ ፡ ከመቃብርዋ ፡ አፈር ፡ እጽሕሙ ፡ ላይ ፡ አርፎ ፡ ኖሮ ፡ ዓይኖቿዋ ፡ እየተንከራተቱ ፡ እጅዋን ፡ ዘርግታ ፡ ከጽሕሙ ፡ ላይ ፡ ከመቀበሪያዋ ፡ አፈር ፡ ባነሣችለት ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ ነበር ፡ ተብሎ ፡ ተጽፎአል» ።

ጌታችን ፡ በድንግልና ፡ ስለመወለዱ ።

ስለ ፡ ጌታችን ፡ ልደት ፡ ከቀሩዓን ፡ የሚገኘው ፡ ጥቅስ ፡ ይህ ፡ ነው ።

“ወከሊ መቼሁ ፡ አልቃሃ ፡ ኢላ ፡ መሬመ ፡ ወሩሁን ፡ ሚንሁ” ፡ “ቃሉንም ፡ በማርያም ፡ ላይ ፡ አሳረፈ ፡ ከርሱም ፡ የሆነ ፡ መንፈሱን” ፡ ሮድዌል ፡ ገጽ ፡ ፩፻፺፯ ፡ ቁ፡፳ ፡ ስለ ፡ ነቢያት ፡ ምዕራፍ ።

“አስታውስ ፡ መላእክት ፡ ባሉ ፡ ጊዜ ፡ ማርያም ፡ ሆይ ፤ በእውነት ፡ እግዚአብሔር ፡ መርጠሻል ፡ ንጽሕትም ፡ አድርገሻል ፡ ከዓለማት ፡ ሴቶች ፡ በላይ ፡ መርጠሻል ። ማርያም ፡ ሆይ ፤ ለአምላክሽ ፡ ንጽሕት ፡ ሁኚ ፡ ራስሽንም ፡ አዋርጄ ፡ እጅ ፡ ከሚነሱት ፡ ጋር ፡ እጅ ፡ ንሺ ፡ በእውነት ፡ እግዚአብሔር ፡ ከርሱ ፡ ዘንድ ፡ ስለሆነው ፡ ቃሉ ፡ ያስታውቅሻል ። ስሙም ፡ መሲህ ፡ የሱስ ፡ የማርያም ፡ ልጅ ፡ ይባላል ። በዚህ ፡ ዓለም ፡ ብሩህ ፡ የሆነ ፤ በሚመጣውም ፡ እንደዚሁ ፤ ወደ ፡ እግዚአብሔርም ፡ ከሚቀርቡት ፡ አንዱ ፡ ነው ።»

«በአንቀልባ ፡ ሳለና ፡ ሲያድግም ፡ ለሰዎች ፡ ይናገራል ፡ ከጻድቃንም ፡ አንዱ ፡ ይሆናል ።»

እሷም ፡ አለች ፡ አምላኬ ፡ ሆይ ፡ ሰው ፡ ነክቶኝ ፡ አያውቅም ፡ እንደ ፡ ምን ፡ አንድ ፡ ልጅ ፡ አገኛለሁ) ። ? አላትም ፡ እንደዚሁ ፤ እግዚአብሔር ፡ የሚፈቅደውን ፡ ይፈጥራል ። አንድ ፡ ነገር ፡ ሲአዝዝ ፡ ይሁን ፡ ብቻ ፡ ይላል ፡ ይሆናልም ። መጽሐፉንም ፡ ያስተምረዋል ፡ ጥበብን ፤ አሪትንና ፡ ወንጌልንም ፡ ለእስራኤል ፡ ልጆችም ፡ አንድ ፡ ሐዋርያ ፡ ይሆናል ። አሁን ፡ መጥቻለሁ ፡ ይላል ፡ ወደ ፡ ላንት ፡ ከአምላካችሁ ፡ ዘንድ ፡ ምልክት ፡ ይዢ ፤ ከሸክላ ፡ ያንዲት ፡ ወፍ ፡ ቅርጽ ፡ እሠራላችኋለሁ ፡ አተነፍስባትማለሁ ፡ በእግዚአብሔርም ፡ ፈቃድ ፡ አንድ ፡ ወፍ ፡ ትሆናለች ፡ እውራንን ፡ እፈውሳለሁ ፤ ለምጻሞችንም ፤ በእግዚአብሔርም ፡ ፈቃድ ፡ ሙታንን ፡ አስነሣለሁ ፤ የምትበሉትንና ፡ በቤቶቻችሁ ፡ የምታከማቹትንም ፡ እነግራችኋለሁ ። በእውነት ፡ በዚህ ፡ ለላንት ፡ አንድ ፡ ምልክት ፡ ይሆንላችኋል ፡ ምዕመናን ፡ ከሆናችሁ ። ሮድዌል ፡ ገጽ ፡ ፫፻፯ ፡ ቍ፡፳ ፡ ስለ ፡ ኢምራን ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ምዕራፍ ፡ ከሉቃስ ፡ ምዕ ፡ ፩ ፡ ከ፳፯-፴፮ ፡ ጋር ፡ አስተያየው ።

“ሐዋርያታችን ፡ ዳካቸውን ፡ ይከተሉ ፡ ዘንድ ፡ አደረግን ፤ የሱስ ፡ የማርያም ፡ ልጅም ፡ ዳካቸውን ፡ እንዲከተል ፡ አደረግን ፤ ወንጌልንም ፡ ሰጠነው ። «ሮድዌል ፡ ገጽ ፡ ፬፻፱ ፡ ቍ፡፳ ፡ ስለ ፡ ብረት ፡ ምዕራፍ ።

«በነቢያትም ፤ ዱካ ፡ የሱስ ፡ የማርያም ፡ ልጅ ፡ እንዲከተል ፡ አደረግነው ፡ ከእሱ ፡ በፊት ፡ የነበረውን ፡ አሪትን ፡ በማጽናትና ፡ ወንጌልንም ፡ ካለው ፡ መሪነትና ፡ ብርሃን ፡ ጋራ ፡ ሰጠነው ፡ የሚቀድመውን ፡ አሪትን ፡ አጽኚ ፡ የሆነ ፡ እግዚአብሔርንም ፡ ለሚፈሩት ፡ መሪሆና ፡ ማስጠንቀቂያ ፡ የሆነ» ።

ሮድ ፡ ፬፻፺፩ ፡ ፶ ፡ ስለ ፡ ማዕድ ፡ ምዕራፍ ።

በሉ ፤ ፡ የመጽሐፉ ፡ ሰዎች ፡ ሆይ ፤ የምትቆሙበት ፡ ምንም ፡ መሠረት ፡ የላችሁም ፡ አሪትንና ፡ ወንጌልን ፡ ካልጠበቃችሁ ፡ በስተቀር ፤ ከአምላካችሁም ፡ ዘንድ ፡ የወረደላችሁን ።»

ሮድ ፡ ገጽ ፡ ፬፻፺፬ ፡ ፸፫ ።

ጌታችን ፡ የሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በድንግልና ፡ ስለመወለዱ ።

ከቀረባትና ፡ ከወንጌል ፡ የሚገኙትን ፡ ጥቅሶች ፡ ሰጥቻለሁ ። አሁን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ ስለ ፡ አሪት ፡ መሪነትና ፡ አስጠንቃቂነት ፡ ካለው ፡ መሪነትና ፡ ብርሃን ፡ ጋር ፡ ለአያሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስለተሰጠው ፡ ወንጌል ፡ መሠረተ ፡ ፍሬ ፡ ነገሮችን ፡ ከብሉይና ፡ ከሐዲስ ፡ ኪዳን ፡ እስጣሎህና ፤ የመንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ አስተዋኸነት ፡ በመለመን ፡ እንመልከታቸው።

ስለመጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ አመጣጥ ።

«ከሕፃንነትህ ፡ ጀምረህ ፡ የተቀደሰችን ፡ መጽሐፍ ፡ ተምረግልና ፡ ለደኅንነት ፡ ታስተምርህ ፡ ዘንድ ፡ የምትችል ፡ በየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሃይማኖት ። መጽሐፍ ፡ ሁሉ ፡ በእግዚአብሔር ፡ መንፈስ ፡ ተጻፈች ፡ ለትምሕርትም ፡ ትረባለች ፡ ለዘለፋም ፡ ለተግባርም ፡ ለማስተማርም ፡ በጽድቅ ።»

፪ ፡ ጠጥ ፡ ፫ ፡ ፲፭ ፡ ፲፮ ።

«መጻሕፍትን ፡ እሹ ። እላንት ፡ ይመስላችኋልና ፡ በርሳቸው ፡ የዘላለም ፡ ሕይወት ፡ የምታገኙ ። እርሳቸውም ፡ ስለእኔ ፡ የሚመሠክሩ ፡ ናቸው ።» ዮሐ ፡ ፭ ፡ ፴፱ ።

«ትንቢት ፡ ከቶ ፡ በሰው ፡ ፈቃድ ፡ አልመጣችምና ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተመርተው ፡ የእግዚአብሔር ፡ ቅዱሳን ፡ ሰዎች ፡ ተናገሩ ።» ፪ ፡ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፳፩ ።

«እርሳቸውም ፡ የከበሩ ፡ ነበሩ ፡ በተሰሎንቄ ፡ ከሚኖሩት ፡ ይልቅ ። ነገሩን ፡ በፍጹም ፡ ልባቸው ፡ ተቀብለዋልና ። ሁል ፡ ጊዜም ፡ መጻሕፍትን ፡ ይመረምሩ ፡ ነበሩ ፡ ይህ ፡ ነገር ፡ እንዴህ ፡ እንደሆነ» ። የሐዋ ፡ ሥራ ፡ ፲፯ ፡ ፲፩ ።

«እግዚአብሔር ፡ አስቀድሞ ፡ በብዙ ፡ ነገር ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ዓይነትም ፡ ላባቶቻችን ፡ በነቢያት ፡ አፍ ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ። እርሱ ፡ በዚህ ፡ በኋለኛው ፡ ዘመን ፡ በልጁ ፡ ነገረን ፡ ሁሉን ፡ ወራሽ ፡ ባደረገው ። ዓለሙንም ፡ በርሱ ፡ የፈጠረ» ። ዕብ ፡ ፩ ፡ ፩ - ፪ ።

«አስቀድሞ የተጻፈው ፡ ሁሉ ፡ እኛን ፡ ለማስተማር ፡ ተጽፎአልና ። ተስፋ ፡ ይሆንልን ዘንድ ፡ በትዕግስት ፡ በመጻሕፍትም ፡ ባለ ፡ ማጽናናት» ። ሮሜ ፡ ፲፭ ፡ ፬ ።

«ልቡም ፡ ታመነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተስፋ ፡ የሰጠውን ፡ ይሠራ ፡ ዘንድ ፡ እንዲችል ። ስለዚህም ፡ ጽድቅ ፡ ሆኖ ፡ ተቆጠረለት ። ለእርሱም ፡ ለብቻው ፡ አልተጻፈም ፡ እንደተቆጠረለት ። ለኛም ፡ እንጅ ፡ ለተቆጠረለን ፤ እኛ ፡ ያመነ ፡ ጌታቸንን ፡ የሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ ከሙታን ፡ በስነግሎ» ። ሮሜ ፡ ፬ ፡ ፳፩ - ፳፬ ።

«እርሱ ፡ አምባ ፡ ነው ። ሥራው ፡ ፍጹም ፡ ነው ። መንገዱም ፡ ሁሉ ፡ የቀና ፡ ነው ። እግዚአብሔር ፡ እውነተኛ ፡ ነው ፡ ሐሰትም ፡ የለበትም ። እውነተኛ ፡ ጻድቅም ፡ እርሱ ፡ ነው» ። ዘዳግም ፡ ፴፪ ፡ ፬ ።

«በውነትህ ፡ ቀድሳቸው ። ቃልህ ፡ እርስዋ ፡ እውነት ፡ ናት» ። ዮሐ ፡ ፲፯ ፡ ፲፯ ።

«ዕሣሩ፡ ደረቀ ፡ አበባውም ፡ ወደቀ ፡ ዳሩ ፡ የአምላካችን ፡ ቃል ፡ ለዘለዓለም ፡ ትኖራለች» ። ኢሳ ፡ ፵ ፡ ፳ ።

«ሰማይና ፡ ምድር ፡ ያልፋል ፡ ነገራ ፡ ግን ፡ አያልፍም» ። ማቴ ፡ ፳፬ ፡ ፴፭ ።

«የሱስም ፡ መለሰ ፡ አላቸውም ። ሳታችሁ ፡ መጽሐፍ ፡ ባለማወቅ ፡ የእግዚአብሔርንም ፡ ኃይል» ። ማቴ ፡ ፳፪ ፡ ፳፱ ።

«ለኛ ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ ያነን ፡ ገለጠልን ፡ በመንፈሱ ። መንፈስ ፡ ሁሉን ፡ ይመረምራልና ፡ ደግሞም ፡ እግዚአብሔር ፡ ጠልቆ ፡ የመክረውን ። ማነው ፡ የሚያውቅ ፡ ሰው ፡ በሰው ፡ ያለውን ፡ ከሰው ፡ መንፈስ ፡ በቀር ፡ በርሱ ፡ ያለው ። እንዲሁም ፡ የእግዚአብሔርን ፡ አሳብ ፡ ማንም ፡ አያውቅም ፡ ከእግዚአብሔር ፡ መንፈስ ፡ በቀር» ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፪ ፡ ፲ ፡ ፲፩ ።

«ጥበብን ፡ ብትጸራ ፡ ለማስተዋልም ፡ ድምጽህን ፡ ብታነሣ ። እርሷንም ፡ እንደ ፡ ብር ፡ ብትሻት ፡ እርሷንም ፡ እንደተቀበረ ፡ መገዝብ ፡ ብትመረምራት ። የዚያን ፡ ጊዜ ፡ እግዚአብሔርን ፡ መፍራት ፡ ታስተውላለህ ፡ የእግዚአብሔርንም ፡ ዕውቀት ፡ ታገኛለህ» ። ምሳሌ ፡ ፪ ፡ ፫-፭ ።

«የመፍረሱንም ፡ መርከስ ፡ በነበዩ ፡ በዳንኤል ፡ የተባለችውን ፡ በተቀደሰው ፡ ስፍራ ፡ ቁማ ፡ ባያችሁ ፡ ጊዜ ። አንባቢም ፡ ያስተውል» ። ማቴ ፡ ፳፬ ፡ ፲፭ ።

«ምስጋና ፡ ይገባዋል ፡ ለሚያነብ ፡ የዚህንም ፡ ትንቢት ፡ ነገር ፡ ለሚሰሙ ፡ በርሱ ፡ የተጻፈውንም ፡ ለሚጠብቁ ። ዘመን ፡ ቀርበዋልና» ። ራእይ ፡ ፩ ፡ ፫ ።

«ለዘለዓለም ፡ ሕይወት ፡ ተስፋ ፡ በማድረግ ። ሐሰት ፡ ይናገር ፡ ዘንድ ፡ የማይችል ፡ አምላክ ፡ ተስፋ ፡ የሰጠባት ፡ ዓለም ፡ ሳይፈጠር ። ቃሉንም ፡ ገለጠ ፡ በጊዜው ፡ በስብከት ፡ እኔ ፡ በታመንሁባት ፡ በመድኃኒታችን ፡ በአምላክ ፡ ትእዛዝ» ። ጌቶስ ፡ ፩ ፡ ፪ ፡ ፫ ። የሐዋ ፡ ፱ ፡ ፲፭ና ፡ ፲፮ ፡ ተመልከት ።

«ሕግህ ፡ ለእግራ ፡ መብራትና ፡ ለመንገዴም ፡ ብርሃን ፡ ነው» ። መዝ ፡ ፻፲፱ ፡ ፩፻፭ ።

«ሰው ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ ሣዕር ፡ ነውና ። የሰውም ፡ ክብር ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ ሣዕር ፡ አበባ ። ሣዕሩ ፡ ይደርቃል ፡ አበባውም ፡ ይረግፋል ።»

«የእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ግን ፡ ለዘለዓለም ፡ ይኖራል ። በወንጌልም ፡ የተሰበከላችሁ ፡ ቃል ፡ ይህ ፡ ነው» ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፳፬ ፡ ፳፭ ።

«ያምላክነቱ ፡ ኃይል ፡ ለሕይወትና ፡ ለመልካም ፡ አምልኮ ፡ የምንሻውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ከሰጠን ፡ እርሱን ፡ በማወቅ ፡ በክብሩና ፡ በበጎነቱ ፡ የጸራን ።

በዚህም ፡ እጅግ ፡ ታላቅ ፡ ተስፋ ፡ የከበረም ፡ ተሰጠን ፡ የአምላካዊውን ፡ ባሕርይ ፡ ተከፋዮች ፡ ትሆኑ ፡ ዘንድ ፡ ሸኾታችሁ ፡ በዓለም ፡ ካለው ፡ ጥፋት ፡ በሥጋ ፡ ፍትወት ። ስለዚህም ፡ ጥረትን ፡ ሁሉ ፡ አቅርባችሁ ፡ በሃይማኖታችሁ ፡ በጎነትን ፡ ጨምሩ ። በበጎነትም ፡ እውቀትን ። በውቀትም ፡ መሻትን ፡ መግዛት ። በመሻትንም ፡ መግዛት ፡ ትዕግሥትን ። በትግዕሥትም ፡ አምልኮን ። በአምልኮም ፡ ወንድሞችን ፡ መውደድን ። ወንድሞችንም ፡ በመውደድ ፡ ፍቅርን ።

ይህ ፡ በላንት ፡ ቢሆን ፡ ቢበዛም ፡ ታክሾችና ፡ ያለ ፡ ፍሬ ፡ አያደርጋችሁም ፡ ጌታችን ፡ የሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ በማወቅ ። ይህም ፡ እንዲሁ ፡ የሌለበት ፡ እርሱ ፡ ዕውር ፡ ነው ፡ ጭፍንም ፡ የቀደመውንም ፡ ኃጢአቱን ፡ ማንጸት ፡ የረሳ ።

«ስለዚህም ፡ እላንት ፡ ወንድሞች ፡ አብዝታችሁ ፡ ተጠበቁ ፡ መጸራታችሁ ፡ መመረጻችሁም ፡ ትጻና ፡ ዘንድ ። ይህንን ፡ ብታደርጉት ፡ ከቶ ፡ አትሰናከሉም» ።

«እንዲሁም ፡ በባለጠግነት ፡ መግቢያው ፡ ይሰጣችኋል ፡ ወደ ፡ ጌታችንና ፡ ወደ ፡ መድኃኒታችን ፡ ወደ ፡ የሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወደ ፡ ዘላለሙ ፡ መንግሥት» ። ፪ ፡ ጴጥ ፡ ፩ ፡ ፫-፲፩ ።

«እኔ ፡ ነኝ ፡ ቸር ፡ ጠባቂ ። ቸር ፡ ጠባቂ ። ራሱን ፡ ስለ ፡ በጎቹ ፡ ይለውጣል» ። ዮሐንስ ፡ ፲ ፡ ፲፩ ።

«ትካዝያችሁንም ፡ ሁሉ ፡ በርሱ ፡ ጣሉት ፡ እርሱ ፡ ያስብላችኋልና» ። ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፭ ፡ ፯ ።

ስለ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ኃይል ።

እግዚአብሔር ፡ በማን ፡ አማካይነት ፡ ሰማይንና ፡ ምድርን ፡ ፈጠረ ?

«በእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ሰማዮች ፡ ተሠሩ ፡ ሠራዊታቸውም ፡ ሁሉ ፡ ባፉ ፡ እስተንፋስ ። እርሱ ፡ በተናገረ ፡ ጊዜ ፡ ሁንዋልና ። እርሱም ፡ ባዘዘ ፡ ጊዜ ፡ ቆመ ።» መዝ ፡ ፱፫ ፡ ፯ ፡ ፱ ።

«ይህንን ፡ አያውቁትምና ፡ በራሳቸው ፡ ፈቃድ ፡ ሰማይ ፡ ከጥንት ፡ እንደነበረ ፡ ምድርም ፡ ከውሀ ፡ በውሀም ፡ ጸንታ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቃል ። በርሷም ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ የነበረው ፡ ዓለም ፡ ሠጠመ ፡ ጠፋም» ።

«ዛሬም ፡ የሚሆኑ ፡ ሰማያት ፡ ምድር ፡ በዚች ፡ ቃል ፡ ጸንተዋል ፡ ለሳት ፡ ተጠብቀው ፡ እስከ ፡ ፍርድ ፡ ቀን ፡ እስከ ፡ ኃጢአተኞችም ፡ ጥፋት ፡ ቀን» ። ፪ኛ ፡ ጴጥ ፡ ፫ ፡ ፭-፯ ።

«የእግዚአብሔርን ፡ ስም ፡ ያመሰግኑ ። እርሱ ፡ አዝዞ ፡ ተፈጥረዋልና» ። መዝ ፡ ፩፻፵፰ ፡ ፭ ።

«እግዚአብሔርም ፡ አለ ። ብርሃን ፡ ይሁን ። ብርሃንም ፡ ሆነ» ። ዘፍ ፡ ፩ ፡ ፫ ።

ስለ ፡ ብርሃን ፡ መፈጠርና ፡ ስለ ፡ ወንጌል ፡ ብርሃንነት ፡ ምን ፡ መግለጫ ፡ ተሰጠ ?

«እግዚአብሔር ፡ ከጨለማ ፡ ብርሃን ፡ ይወጣ ፡ ዘንድ ፡ ያዘዘ ፡ እርሱ ፡ በልባችን ፡ ብርሃን ፡ ሰጥቶልናልና ፡ የእግዚአብሔርን ፡ የክብሩን ፡ ዕውቀት ፡ ለማብራት ፡ በየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ፊት» ። ፪ ፡ ቆሮ ፡ ፱ ፡ ፯ ።

በክርስቶስ ፡ ትምሕርት ፡ ሰዎች ፡ እንደምን ፡ አደነቁ ?

«ከትምሕርቱም ፡ ተደነቁ ። ነገሩ ፡ በትእዛዝ ፡ ነበርና» ።

«በሁሉም ፡ ድንጋጂ ፡ ሆነ ፡ እርስ ፡ በርሳችውም ፡ ይጫወቱ ፡ ነበሩ ፡ እንዲሁ ሲሉ ። ይህ ፡ ነገር ፡ ምንድር ፡ ነው ። በትእዛዝ ፡ በኃይልም ፡ አጋንንትን ፡ ርዥሳንን ፡ ያዛልና ። ይወጡማል» ። ሉቃ ፡ ፱ ፡ ፴፪ ፡ ፴፮ ።

«ምሳሌው ፡ ግን ፡ ይህ ፡ ነው ። ዘሩ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ነገር ፡ ነው» ። ሉቃ ፡ ፳ ፡ ፲፩ ። የእግዚአብሔር ፡ ቃልም ፡ በምላት ፡ ይደርባችሁ ፡ እርስ ፡ በርሳችሁም ፡ በጥበብ ፡ ሁሉ ፡ አስተምሩ ፡ ለየባልንጀራችሁ ፡ ልብም ፡ ተነጋገሩ ። በመዝሙር ፡ በምስጋናም ፡ በመንፈሳዊት ፡ ዝማሬም ፡ በጸጋ ፡ አዝምሩ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በልባችሁ» ። ቆላ ፡ ፫ ፡ ፲፮ ።

«ጉልማሳ ፡ በምን ፡ መንገዱን ፡ ያነጻል ። ነፍሱን ፡ እንደ ፡ ቃልህ ፡ በመጠበቅ» ። መዝ ፡ ፩፻፲፱ ፡ ፱ ።

«እርሱም ፡ አዋረደህ ፡ አስራብኸም ፡ መናም ፡ አስበላህ ፡ አንተ ፡ ያላወቅኸውን ፡ አባቶችህም ፡ ያላወቁትን ። ሰው ፡ በእንጀራ ፡ ብቻ ፡ እንዳይኖር ፡ ሊያስታውቅህ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ አፍ ፡ በሚወጣው ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ሰው ፡ እንዲኖር ፡ እንጅ» ። ዘደግ ፡ ፳ ፡ ፫ ።

«ቃልንም ፡ አድራጎች ፡ ሁኑ ፡ ሰሞኞችም ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ ራሳችሁን ፡ እንዳታታልሉ» ። ያዕቆብ ፡ ፩ ፡ ፳፪ ።

«ዓለሙም : ያልፋል : ምኞቱም ። የእግዚአብሔርን : ፈቃድ : ግን : የሚያደርግ : እርሱ : ለዘለዓለም : ይኖራል ። » ሄ : ዮሐ : ፪ : ፲፯ ።

የእግዚአብሔር : ቃል : ባሕርይው : ምንድን : ነው ?

«የእግዚአብሔር : ቃል : ሕያው : አድራጊም : ነውና : ለመቀረጥም : የተሳለ : ሁለት : ልሳን : ካለው : ሰይፍ : ይልቅ ። ይጠልቅማል : በነፍስና : በመንፈስ : መካከል ለመለየት : በጅማትም : በጥንትም ። የልብንም : አሳብ : ምክሩንም : ይመረምራል ። » ሐብ : ፱ : ፲፪ ።

ስለ : ቃለ : እግዚአብሔር : ኃይል ።

ይህ : ነው : በምንበሩ : የነበረ : በምድረ : በዳ : በደብረ : ሲና : ከሚናገረው : መልአክ : ጋራ : ከአባቶቻችንም : ጋራ ። ሕያው : የሆነውን : ነገር : ለተቀበለ : ሊሰጠን ። ሐዋ : ፯ : ፴፰ ።

«መንፈስ : ነው : ሕይወት : የሚሰጥ ። ሥጋ : አንዳች : አይጠቅምም ። እኔ : የም ግራችሁ : ነገር : መንፈስ : ነው : ሕይወትም : ነው ። » ዮሐ : ፯ : ፳፫ ። «አውቃለሁም : ት እዛዙ : የዘለዓለም : ሕይወት : እንደሆነች ። ነገሪቱም : እኔ : የምናገራት : አብ : እንዳለ ኝ : እንዴሁ : እናገራለሁ ። » ዮሐ : ፲፪ : ፶ ።

«የሱስም : አላቸው ። እውነት : እውነት : እላችኋለሁ ። ሙሴ : ከሰማይ : እንጀራ : እንዳልሰጣችሁ ። ነገር : ግን : አባቱ : እውነተኛ : እንጀራ : ከሰማይ : ይሰጣችኋል ። የእግዚአብሔር : እንጀራ : እርሱ : ከሰማይ : የወረደው : ነውና : ሕይወትም : ላለም ። የሚሰጥ ። የሱስም : አላቸው ። እኔ : ነኝ : የሕይወት : እንጀራ : ወደኔ : የሚመጣ : አይራብም ። የሚያምንብኝም : አይጸማም ። ለዘለዓለም ። ሕያው : አብ : እንደላከኝ : እኔም : ሕያው : ነኝ : ስለ : አብ ። የሚበላኝም : ደግሞ : እርሱ : ስለ : እኔ : ሕያው : ይሆናል ።

ይህ : ነው : ከሰማይ : የወረደ : እንጀራ ። አባቶቻችሁ : በልተውት : እንደ ሞቱ ነ ያለ : መና : አይደለም ። ይህንን : እንጀራ : የበላ : ለዘለዓለም : ይኖራል ። » ዮሐ : ፯ : ፴፪ ። ፴፫ ። ፴፮ ። ፶፯ ። ፶፰ ።

ክርስቶስን : መቀበል : ምን : መለወጥ : ያደርጋል ?

«በክርስቶስም : የሆነው : ሁሉ : እርሱ : አዲስ : ፍጥረት : ነው ። አሮጌው : ሥራ : ፈጽሞ : ሔደ : እነሆ : ሁሉ : ታደሰ ። » ፪ : ቆሮ : ፭ : ፲፯ ። ዮሐንስ : ፫ : ፫ ። ፩ ። ጴጥ : ፩ : ፳፫ ።

ስለ : አንድ : መድኃን : ወደዚህ : ዓለም : መምጣትና ፣ በድንግል : ግርያም : ላይ : ስላረፈው : ቃል : እርሱም : ክርስቶስ : (በኦሪት) : በብሉይ : ኪዳን : የተሰጠው : ተስፋ : ፣ ለክርስቶስም : በተሰጠው : ብርሃንና : መሪነት : ካለው : ወንጌል : መረጃዎችን : እንመልከት ።

ስለ : አንድ : አዳኝ : ወደዚህ : ዓለም : መምጣት : በመጀመሪያ : የተሰጠው : ተስፋ : የት : ይገኛል ?

«ባንችና : በሴቲቱ : መካከልም : ጸላትነት : አደርጋለሁ : በዘርኸና : በዘርዋም ። መካከል ። እርሱ : ራስሽን : ይቀጠቅጣል : አንችም : ስኩናውን : ትቀጠቅጫለሽ ። » ዘፍ : ፫ : ፲፭ ።

«በዘርህም : ይባርካሉ : የምድር : አሕዛብ : ሁሉ ። ቃሌን : ሰምተሃልና ። » ዘፍ : ፳፪ : ፲፰ ። ምዕ : ፳፮ ። ፱ ። ፳፰ ። ፲፬ ።

«ለአብርሃም : ግን : ለዘሩም : ተስፋ : ተደረገች ። ለዘሮችም : አይልም : ለብዙ : እንዲባል ። ላንድ : እንዲባል : እንጅ : ለዘርህ ። እርሱም : ክርስቶስ ። » ገላ : ፫ : ፲፯ ።

እስራኤልን ፡ ወደ ፡ ተስፋ ፡ ርስት ፡ ማን ፡ ሊመራቸው ፡ ነበር ?

« እነሆ ፡ እኔ ፡ መልአኬን ፡ በፊትሕ ፡ እሰዳለሁ ፡ በመንገድ ፡ ይጠብቅህ ፡ ዘንድ ፡ እኔ ፡ ወደአዘጋጅሁትም ፡ ስፍራ ፡ ያገባህ ፡ ዘንድ ። » ዘፀ ፡ ፳፫ ፡ ፳ ፡ ፳፩ ፡ ፳፪ ። ተመልከት ።

ከእስራኤል ፡ ጋር ፡ በምድረ ፡ በዳ ፡ አብሮ ፡ የተጓዘው ፡ ሕንጻ ፡ ማን ፡ ነበር ?

« ያንንም ፡ መንፈሳዊ ፡ አንድ ፡ መጠጥ ፡ ሁሉ ፡ ጠጡ ። ከርሳቸው ፡ ጋራ ፡ ይከተል ፡ ከነበረው ፡ ከመንፈሳዊ ፡ ደንጊያ ፡ ጠጥተዋልና ። ያም ፡ ደንጊያ ፡ ክርስቶስ ፡ ነበረ ። » ፩ኛ ፡ ቆሮ ፡ ፲ ፡ ፱ ።

« ከንተ ፡ መካከል ፡ ከወንድሞችህ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክህ ፡ እንደ ፡ እኔ ፡ ያለ ፡ ነቢይ ፡ ያስነሣልሃል ። እርሱን ፡ ስማው ። » ዘደግሞ ፡ ፲፰ ፡ ፲፭ ።

፲፰ኛውንም ፡ ቍጥርና ፡ የሐዋ ፡ ፫ ፡ ፳፪ ፡ ፳፬ ፡ ተመልከት ።

ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ሥጋን ፡ ለብሶ ፡ በድንግልና ፡ መወለድ ፡ ነቢይ ፡ ኢሳይያስ ፡ ምን ፡ ትንቢት ፡ ተናገረ ?

« ስለዚህም ፡ እርሱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምልክት ፡ ይሰጣችኋል ። እንዲት ፡ ድንግል ፡ ትፀንሳለች ፡ ወንድ ፡ ልጅም ፡ ትወልዳለች ፡ ስሙንም ፡ አማኑኤል ፡ ብላ ፡ ትጸራዋለች ። » ኢሳ ፡ ፯ ፡ ፲፬ ።

« ሕፃን ፡ ተወልዶልናልና ፡ ወንድ ፡ ልጅም ፡ ተሰጠኝ ፡ አለቅነቱም ፡ በጫንቃው ፡ ላይ ፡ ይሆናል ። ስሙም ፡ ድንቅ ፡ ተብሎ ፡ ይጠራል ፡ መከርም ፡ ብርቱም ፡ አምላክ ፡ የዘለዓለም ፡ አባት ፡ የሰላም ፡ አለቃ ። መንግሥቱም ፡ ይበዛል ፡ የሰላሙም ፡ ፍጻሜ ፡ የለውም ፡ በዳዊት ፡ ዙፋንና ፡ በመንግሥቱ ፡ ላይ ፡ ይሠራት ፡ ዘንድ ፡ በፍርድና ፡ በጽድቅም ፡ ያጸናት ፡ ዘንድ ፡ ከዛሬ ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ፍጻሜ ። የእግዚአብሔር ፡ የሠራዊት ፡ ጌታ ፡ ቅንዓት ፡ ይህንን ፡ ታደርጋለች ። » ኢሳ ፡ ፱ ፡ ፯ ፡ ፯ ።

« ልጅም ፡ ትወልዳለች ፡ ስሙንም ፡ የሱስ ፡ ትለዋለህ ፡ ሕዝቡን ፡ ከኃጢአታቸው ፡ ያድናቸዋልና ። » ማቴ ፡ ፩ ፡ ፳፩ ፡ ፳፪ ፡ ተመልከት ።

« መልአኩም ፡ አላት ። አትፍሪ ፡ ማርያም ፡ ሆይ ። ከእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ ጸጋ ፡ አግኝተሻልና ። ይህ ፡ ታላቅ ፡ ይሆናል ፡ የልዑል ፡ ልጅም ፡ ይባላል ። እግዚአብሔር ፡ አምላክም ፡ የዳዊትን ፡ የባቱን ፡ ዙፋን ፡ ይሰጠዋል ። በያዕቆብም ፡ ወገን ፡ ላይ ፡ ለዘለዓለም ፡ ይነግሣል ። ለመንግሥቱም ፡ ፍጻሜ ፡ የለውም ። » ሉቃ ፡ ፩ ፡ ፴ ፡ ፴፪ ፡ ፴፫ ።

በለዓም ፡ ምን ፡ ዓይነት ፡ ትንቢት ፡ ተናገረ ?

« አየዋለሁ ፡ ዛሬም ፡ አይደለም ። እመለከተዋለሁ ፡ የቀረበም ፡ አይደለም ። ኮከብ ፡ ከያዕቆብ ፡ ይወጣል ፡ በትርም ፡ ከእስራኤል ፡ ትነሣለች ። » ዘነጉልቀኑ ፡ ፳፬ ፡ ፲፯ ።

« እኔ ፡ የዳዊት ፡ ሥር ፡ ዘፋም ፡ ነኝ ፡ የሚያበራ ፡ የንጋት ፡ ኮከብ ። » ራእይ ፡ ፳፪ ፡ ፲፮ ። ራእ ፡ ፪ ፡ ፳፰ ፡ ፪ ፡ ፮ጥ ፡ ፩ ፡ ፲፱ ፡ አንብብ ።

መሢሕ ፡ ክርስቶስ ፡ ወዴት ፡ ሊወለድ ፡ ነበር ። ?

« አንችም ፡ ቤተ ፡ ልሔም ፡ ኤፍራታ ፡ ሆይ ፡ አንች ፡ በይሁዳ ፡ አዕላፍ ፡ ታናሽ ፡ ነሽ ፡ ከንች ፡ ግን ፡ በእስራኤል ፡ አለቃ ፡ የሚሆን ፡ ይወጣልኛል ። መውጣቱም ፡ ከጥንት ፡ ነው ፡ ከዘለዓለም ፡ ዘመን ። » ሚክ ፡ ፭ ፡ ፪ ።

የዚህን ፡ ትንቢት ፡ ፍጻሜ ፡ ማቴ ፡ ፪ ፡ ፩ ፡ ተመልከት ።

በጨካኙ ሄሮድስ፡ ትእዛዝ፡ ስለተፈጁት፡ ሕፃናት፡ ምን፡ ትንቢት፡ ተነግሮ፡ ነበር?
«እንዲህ፡ ይላል፡ እግዚአብሔር ። ቃል፡ ተሰማ፡ በራማ፡ ዋይታም፡ መራራም፡ ልቅሶ ።
ራሔል፡ ስለልጆቿ፡ ታለቅሳለች፡ ለመጽናናትም፡ እንቢ፡ አለች፡ እርሳቸው፡ አይ
ደሉምና፡ (የሉምና) ። ፍጻሜው ፤

«ከዚያ ፡ ወዲያ ፡ ሄሮድስ ፡ የሰገል ፡ ሰዎች ፡ እንደ ፡ ተሳለቁበት ፡ በየ ፡ ጊዜ ፡
እጅግ ፡ ተቆጣ ፡ ሰደደም ፡ በቤተ ፡ ልሔም ፡ በጠገብዋም ፡ ያሉትን ፡ ሕፃናቱን ፡ ሁሉ ፡
ገደለ ። ሁለት ፡ ዓመት ፡ የሆነውን ፡ ሁሉ ፡ ከዚያም ፡ የሚያንሰውን ። ከሰብአ ፡ ሰገል ፡
በጠየቀው ፡ ዘመን ፡ ቀጥሮ ።» ማቴ ፡ ፪ ፡ ፲፮ ።

ስለ : ክርስቶስ : ሥጋን : ለብሶ : በግለም : ላይ : መገለጡ : ምን : አዋጅ : ሊታ
ወጅ : ነበር ?

«ያዋጅ ፡ ነጋሪ ፡ ቃል ፡ በምድረ ፡ በዳ ። የእግዚአብሔርን ፡ መንገድ ፡ ጽረጉ ፡
በምድረ ፡ በዳ ፡ ለአምላካችን ፡ መንገድ ፡ አስተካክሉ ።» ኢሳ ፡ ፵ ፡ ፫ ።

«በዚያ ፡ ዘመን ፡ የሐንስ ፡ መጥመቁ ፡ መጣ ፡ በይሁዳ ፡ ምድረ ፡ በዳ ፡ ኢየሱስክ ፡
ኢያለም ። ንስሐ ፡ ግቡ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ቀርባለችና ።» ማቴ ፡ ፫ ፡ ፩ ፡ ፪ ።

«የየሱስ፡ ክርስቶስ፡ የእግዚአብሔር፡ ልጅ፡ ወንጌል፡ መጀመሪያ፡ ይህ፡ ነው ። በነቢ
ያት፡ እንደተጻፈ። እነሆ፡ መልክተኛዬን፡ አልካለሁ፡ በንተ፡ ፊት፡ መንገድህንም፡ በፊትህ፡
ይጸርጋል ። ድምጽ ፡ በምድረ ፡ በዳ ፡ ይጮኻል ። የእግዚአብሔርን ፡ መንገድ ፡ ጥረጉ ፡
ጎዳናውንም ፡ አስተካክሉ ። የሐንስ ፡ በምድረ ፡ በዳ ፡ ያጠምቅ ፡ ነበር ፡ የንሰሐ ፡ ጥም
ቀትም ፡ ያስተምር ፡ ነበረ ፡ ለኃጢአት ፡ ማስተሰረያ ። የይሁዳም ፡ አገር ፡ ሁሉ ፡ ወደ
ርሱ ፡ ይወጡ ፡ ነበሩ ፡ የኢየሩሳሌምም ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ። ክርሱም ፡ በየርዳኖስ ፡ ወንዝ ፡
ይጠመቁ ፡ ነበሩ ፡ በኃጢአታቸው ፡ እየተናዘዙ ።

እንደህም ፡ ሲል ፡ ያስተምር ፡ ነበረ ። ከእኔ ፡ የሚበረታ ፡ ከኔ ፡ በኋላ ፡ ይመጣል ።
እኔንም ፡ አይገባኝም ፡ ተጉንብኼ ፡ የሚማውን ፡ ጠፍሮ ፡ እፈታ ፡ ዘንድ ። እኔ ፡ በውሀ ፡
አጠምቃችኋለሁ ፡ እርሱ ፡ ግን ፡ በኃንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ያጠምቃችኋል ።» ማር ፡ ፩ ፡ ፩-፳ ፡
የሐ ፡ ፩ ፡ ፮-፲፬ ። ፍጻሜውን ፡ የሐዋ ፡ ፪ ፡ ፩ ፡ ፬ ፡ ተመልከትና ፡ ተረዳ ።

ስለ : ክርስቶስ : ሥጋን : ለብሶ ፡ ስብከቱ ፡ ምን ፡ ትንቢት ፡ ተነግሮ ፡ ነበር ?

«የእግዚአብሔር ፡ መንፈስ ፡ በላዬ ፡ ነው ፤ እግዚአብሔር ፡ ቀብቶኛልና ፡ ለትሁ
ታን ፡ የምስራች ፡ እነግር ፡ ዘንድ ። ልባቸው ፡ የተሰበረውን ፡ እጠግን ፡ ዘንድ ፡ ላከኝ ፡
ለተጋዙትም ፡ አርነትን ፡ እነግር ፡ ዘንድ ፡ ለታሠሩትም ፡ መለቀቅን ።» ኢሳ ፡ ፶፩ ፡ ፩ ፡
ፍጻሜን ፡ ሉቃ ፡ ፲፮ ፡ ፳፩ ። ሉቃ ፡ ፯ ፡ ፲፬ ፡ ፳ ፡ ተመልከት ።

ስለ : ክርስቶስ ፡ ሥቃይና ፡ ሞት ፡ የተነገረው ፡ ትንቢት ፡ የት ፡ ይገኛል ?

ትንቢተ ፡ ኢሳይያስ ፡ ፶፫ኛ ፡ ምዕራፍ ፡ ነው ።

«ተጨነቀ ፡ ተሠቀየም ፡ አፉንም ፡ አልከፈትም ፡ እንደ ፡ በግ ፡ ወደ ፡ መታረድ ፡ ሄደ ፡
እንደ ፡ ጥበትም ፡ በሸላቹ ፡ ፊት ፡ ዝም ፡ እንዲል ፡ አፉንም ፡ አልከፈተም ።» ኢሳ ፡ ፶፫ ፡ ፯ ።

«የዚያን ፡ ጊዜ ፡ አለው ፡ ጲላጦስ ፡ በስንት ፡ ነገር ፡ እንዲመሰክሩብህ ፡ አትሰማምን ።
አልመለስለትምም ፡ ባንዲት ፡ ቃል ፡ ስንኳ ፡ ቩሙ ፡ እጅግ ፡ እስኪያደንቅ ፡ ድረስ ።» ማቴ ፡
፳፯ ፡ ፲፫ ፡ ፲፬ ።

«ኃጢአት ፡ ያልሠራ ፡ አሰትም ፡ ባፉ ፡ ያልተገኘበት ። ሲሰድቡትም ፡ አልተሳደበም ።
መከራም ፡ ሲያመጡበት ፡ አልተቀየመም ። እውነተኛውን ፡ ፍርድ ፡ ለሚፈርደው ፡ እንጅ ፡
ነፍሱን ፡ ሰጠ ።» ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፪ ፡ ፳፪ ፡ ፳፫ ።

«የጌታችንን ፡ የየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ ጸጋ ፡ አውቃችኋልና ።

ስለላንት ፡ ድኃ ፡ ሁንዋልና ፡ ባለጠጋ ፡ ሳለ ። እላንት ፡ በድሕነቱ ፡ ባለጠጎች ፡ ትሆኑ ፡ ዘንድ ። » ፪ ፡ ቆሮ ፡ ፱ ። ማቴ ፡ ፳ ፡ ፳ ፡ ተመልከት ።

«ልብሶቹንም ፡ ለራሳቸው ፡ ይከፍላሉ ፡ በልብሴም ፡ ላይ ፡ ዕፃ ፡ ይጥላሉ» ። መዝ ፡ ፳፪ ፡ ፲፰ ። ፍጻሜውን ፡ ማቴ ፡ ፳፯ ፡ ፴፭ ፡ ተመልከት ።

«በመብሌም ፡ ሐዋት ፡ ጨመሩ ፡ ለጽማቲም ፡ መጻጻ፡ አጠጡኝ» ። መዝ ፡ ፳፱ ፡ ፳፩ ። ፍጻሜውን ፡ ማቴ ፡ ፳፯ ፡ ፴፬ ፡ ዮሐ ፡ ፲፱ ፡ ፳፰ ፡ ፴ ፡ ተመልከት ።

ክርስቶስ ፡ መቃብሩን ፡ ከነማን ፡ ጋር ፡ ያደርጋል ፡ ሲል ፡ ነቢዩ ፡ ኢሳይያስ ፡ ተናገረ ?

«ከመናፍቃንም ፡ ጋራ ፡ መቃብሩን ፡ ሰጠ ፡ ከባለጠጋም ፡ ጋራ ፡ በሞቱ ፡ ኃጢአት ፡ አላደረገምና ፡ በአፋም ፡ ተንኩል ፡ አልተገኘበትም ። » ኢሳ ፡ ፶፫ ፡ ፱ ፡ ይዚህን ፡ ትንቢት ፡ ፍጻሜ ፡ ማቴ ፡ ፳፯ ፡ ፴፰ ፡ ከሞተር ፡ ፶፯ ፡ ፳ ፡ ተመልከት ።

ክርስቶስ ፡ በመቃብር ፡ ውስጥ ፡ ስለሚቈይበት ፡ ጊዜ ፡ በማን ፡ ሕይወት ፡ ምሳሌ ፡ ተገለጠ ?

«እርሱም ፡ መለሰ ፡ አላቸውም ። ክፉና ፡ አመንዝራ ፡ ትውልድ ፡ ምልክት ፡ ይሻል ፡ ምልክትም ፡ አይሰጠውም ፡ ከዮናስ ፡ ከነቢዩ ፡ ምልክት ፡ በቀር ። ዮናስ ፡ በዓሣ ፡ ሆድ ፡ ሶስት ፡ ቀን ፡ ሶስትም ፡ ሌሊት ፡ እንደነበረ ። እንዴሁ ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ በምድር ፡ ሆድ ፡ ሶስት ፡ ቀን ፡ ሶስት ፡ ሌሊትም ፡ ይኖራልና» ። ማቴ ፡ ፲፪ ፡ ፴፱-፵ ።

«ነፍሱን ፡ ለሲኦል ፡ አትተዋትምና ፡ ጻድቅህንም ፡ ጥፋትን ፡ ያይ ፡ ዘንድ ፡ አትሰጠውምና» ። መዝ ፡ ፲፯ ፡ ፲ ። ዮሐ ፡ ፪ ፡ ፳፬ ፡ ፳፯ ። ማቴ ፡ ፳፰ ፡ ፩-፯ ። ተመልከት ።

ስለምን ፡ ክርስቶስ ፡ ሥጋን ፡ ለብሶ ፡ ወደ ፡ ዓለም ፡ መጣ ?

«ነገሪቱም ፡ እውነተኛ ፡ ናት ፡ እርሷንም ፡ መቀበል ፡ የሚገባ ፡ ነው ፡ በፍጹም ፡ መቀበል ። ክርስቶስ ፡ የሱስ ፡ ወደ ፡ ዓለም ፡ እንደመጣ ፡ ኃጢአተኞችን ፡ ሊያድን ፡ እኔ ፡ መጀመሪያቸው ፡ የምሆን» ። ሄ ፡ ጢሞ ፡ ፩ ፡ ፲፭ ። ማቴ ፡ ፩ ፡ ፳፩ ፡ ተመልከት ።

«በእውነትም ፡ ታላቅ ፡ ነው ፡ የአምልኮት ፡ ምሥጢር ። አምላክ ፡ በሥጋ ፡ ተገለጠ ። በመንፈስ ፡ ጸደቀ ። ለመላእክት ፡ ታየ ። በአሐዛብ ፡ ተሰበከ ። ከዓለም ፡ ታመነ ። በምስጋናም ፡ ታረገ ፡ ወጣ» ። ሄ ፡ ጢሞ ፡ ፫ ፡ ፲፮ ።

«የእግዚአብሔር ፡ ልጅም ፡ ሆኖ ፡ ተገለጠ ፡ በኃይል ፡ እንደ ፡ ቅዱስነት ፡ መንፈስ ፡ ከሙታን ፡ በመነሣቱ ። እርሱም ፡ የሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጌታችን» ። ሮሜ ፡ ፩ ፡ ፱ ።

«አብ ፡ ፍጻሜ ፡ ሁሉ ፡ በርሱ ፡ ያደርገዋል ፡ ዘንድ ፡ ወድቀልና ። በርሱም ፡ ዓለሙን ፡ ሁሉ ፡ ለራሱ ፡ ይታረቅ ፡ ዘንድ ። በመስቀሉ ፡ ደምም ፡ በምድር ፡ ያሉን ፡ ፍጥረትና ፡ በሰማይ ፡ ያሉን ፡ ፍጥረት ፡ አስታረቀ» ። ቆላ ፡ ፩ ፡ ፲፱ ፡ ፳ ።

«ዛሬ ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ የሱስ ፡ እላንት ፡ ቀድሞ ፡ ርቃችሁ ፡ የነበራችሁ ፡ በክርስቶስ ፡ ደም ፡ ቀረባችሁ ። እርሱ ፡ በመካከላችን ፡ አስማምቷልና ፡ ሁለቱንም ፡ አንድ ፡ አደረገ ፡ በመካከልም ፡ የነበረውን ፡ ግድግዳ ፡ አፈረሰው» ። ኤፌ ፡ ፪ ፡ ፲፫ ፡ ፲፬ ።

«እርሱም ፡ ሞተ ፡ ስለ ፡ ሁሉ ፡ የሚድኑ ፡ ለራሳቸው ፡ እንዳይኖሩ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ስለ ርሳቸው ፡ ለሞተው ፡ ለተነሣውም ። ለክርስቶስም ፡ የሆነው ፡ ሁሉ ፡ እርሱ ፡ አዲስ ፡ ፍጥረት ፡ ነው ። አሮጌው ፡ ሥራ ፡ ፈጽሞ ፡ ሄደ ፡ እነሆ ፡ ሁሉ ፡ ታደሰ ። እግዚአብሔር ፡ በክርስቶስ ፡ ሁንዋልና ፡ ዓለሙንም ፡ ለርሱ ፡ ታርቆታልና ፡ ኃጢአታቸውን ፡ ሳይቆጥርባቸው ። በኛም የመታረቅ ፡ ነገር ፡ አኖረብን» ። ፪ ፡ ቆሮ ፡ ፭ ፡ ፲፭ ፡ ፲፯ ፡ ፲፱ ።

«እግዚአብሔር ፡ አንድ ፡ ነውና ፡ በእግዚአብሔርም ፡ መካከል ፡ በሰውም ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ አንድ ፡ ነው ፡ እርሱም ፡ ሰው ፡ ክርስቶስ ፡ የሱስ ፡ ራሱን ፡ የለወጠ ፡ ለሁሉ ፡ ቤዛ ። ምስክርነቱም ፡ በጊዜዋ ፡ የመጣች» ። ሄ ፡ ጢሞ ፡ ፪ ፡ ፭ ፡ ፯ ።

«ልባቸው : ይጸና : ዘንድ : ወዳንድ : ምክርም : ይቀርቡ : ዘንድ : በፍቅር ። ወደ : ባለጠግነትም : ሁሉ : ጥበብ : የመላበት ። የእግዚአብሔርን : የአብ : የክርስቶስንም : ምሥጢር : ወደ : ማወቅ ። በርሱ : የጥበብና : የዕውቀት : መዝገብ : ሁሉ : የተወወረበት ። » ቆላ : ፪ : ፪ : ፫ ።

«ልጆቹ : ሆይ : ይህችን : ነገር : እጽፍላችኋለሁ : ኃጢአት : እንዳሠሩ ። ከላንት : ማንም : ኃጢአት : ቢሠራ : ከአብ : ዘንድ : አማላጅ : አለነ : የሱስ : ክርስቶስ : ጸድቅ ። እርሱም : የኃጢአታችን : መታረቅ : ነው ። ግን : ስለ : ኃጢአታችን : ብቻ : አይደለም : ስለ : ዓለም : ሁሉ : ኃጢአት : እንጅ ። «፩ : የሐ : ፪ : ፩ : ፪ ።

«ኃጢአት : የማያውቀውን : ስለ : እኛ : ኃጢአት : አድርጎታልና ። እኛ : በርሱ : የእግዚአብሔር : ጽድቅ : እንሆን : ዘንድ ። » ፪ : ቆሮ : ፭ : ፳፩ ።

ስለ : መድኅንነቱ : በክርስቶስ : ምን : ሶስት : ዋና : ነገሮች : እናገኛለን ?

ሀ) : ስለ : አምላክነቱ ፤

«ስለ : ልጁ : ግን : አለ : ዙፋንህ : አምላክ : ለዘለዓለም : ነው : የመንግሥትህ : በቀር : የቅንነት : በትር : ነው ። » ዕብ : ፩ : ፰ : ዕብ : ፪ : ፩-፲ ።

ለ) : ስለ : ሥጋን : መልበሱ ።

«የዘመኑ : ፍጻሜ : ግን : በደረሰ : ጊዜ : እግዚአብሔር : ልጁን : ላከ : ከሴት : የተወለደውን : ከአሪት : በታችም : የሆነውን ። ከአሪት : በታች : ያሉትን : ይበዣ : ዘንድ : የልጅነትን : መዝገብ : እንወስድ : ዘንድ ። » ገላ : ፬ : ፬ : ፭ ።

ሐ) ፤ ኃጢአትና : ነውር : የሌለበት : ስለ : መሆኑ ፤

«ኃጢአት : ያልሠራ : ሐሰትም : በአፉ : ያልተገኘበት ። ሲሰድቡትም : አልተሳደደም ። መከራም : ሲያመጡበት : አልተቀየመም ። እውነተኛውን : ፍርድ : ለሚፈርድ : እንጅ : ነፍሱን : ሰጠ ። » ፩ : ጴጥ : ፪ : ፳፪ : ፳፫ ።

እግዚአብሔር : በማን : አማካይነት : ዓለምን : ታረቀ ?

«እኛም : በክርስቶስ : ፈንታ : እንለምናለን ። እግዚአብሔርም : ደግሞ : በጃችን : ይለምናችኋል ። በክርስቶስ : ፈንታ : እንለምናችኋለን : ለእግዚአብሔር : ትታረቁ : ዘንድ ። ኃጢአት : የማያውቀውን : ስለ : እኛ : ኃጢአት : አድርጎታልና ። እኛ : በእርሱ : የእግዚአብሔር : ጽድቅ : እንሆን : ዘንድ ። » ፪ : ቆሮ : ፭ : ፳ : ፳፩ ።

«እግዚአብሔርም : ጸላቶቹ : ስንሆን : በልጁ : ሞት : ከታረቀን ። የግድ : እንዴት : ከታረቀን : በኋላ : ያድነን : በሕይወቱ ። ይህም : ብቻ : አይደለውም : በእግዚአብሔርም : ደግሞ : እንመካለን : እንጅ ። በጌታችን : በየሱስ : ክርስቶስ : ዛሬ : በርሱ : መታረቅ : የወሰደን ። » ሮሜ : ፭ : ፲ : ፲፩ ።

«ሁለቱንም : ለእግዚአብሔር : አስታረቀ : ባንድ : ሥጋ : በመስቀሉ : ጽልጌም : ገደለ : በአካሉ ። » ኤፌ : ፪ : ፲፮ ።

«በእውነት : እርሱ : ደዌያችንን : ወሰደ : ሕማማችንንም : ተሸከመ ። እኛም : እንደተመታ : ቁጠርነው : እግዚአብሔር : እንደቀሰፈው : እንደተቀረደም ።

እርሱ ግን : ስለ : ኃጢአታችን : ተወጋ : ስለ : ዓመጣችን : ተደቀቀ ። የደኅንነታችን : ተግባጽ : በርሱ : ላይ : ነው ። በርሱ : ቍስል : እኛ : ተፈወሰን ።

«እኛ : ሁላችን : እንደ : በግ : ጠፋን ። ሁሉ : ወደ : መንገዱ : ዘንበለ ። የሁላችንንም : ኃጢአት : እግዚአብሔር : በርሱ : ላይ : አኖረበት ። » ኢሳ : ፶፫ : ፬-፯ ። ምዕራፉን : በሙሉ : ማንበብ : ይጠቅማል ።